De Doctrinaire Grondslag van de Heilige Eucharistie en zijn Ontluistering sinds Vaticanum II

en hoe daar een Waardige Misviering van te maken

Hubert Luns ◊ geen copyright, alleen attributie
Fecit 2008

Pagina

Hoofdstuk 1:	De Eucharistie vanuit Oudtestamentische Tijden	01
Hoofdstuk 2:	Priesterschap een Roeping, geen Ambt	20
Hoofdstuk 3:	De Overwinnende Kerk	32

Appendix 1:	Draag de parochiepriesters in je hart	39
Appendix 2:	Hoe het Misoffer van Zijn Troon werd gestoten	42
Appendix 3:	Beledigende wijzen in de uitreiking van de H. Hostie	49
Appendix 4:	De juiste intentie tijdens het Heilig Misoffer	51

Hfst. 1

De Eucharistie vanuit Oudtestamentische Tijden

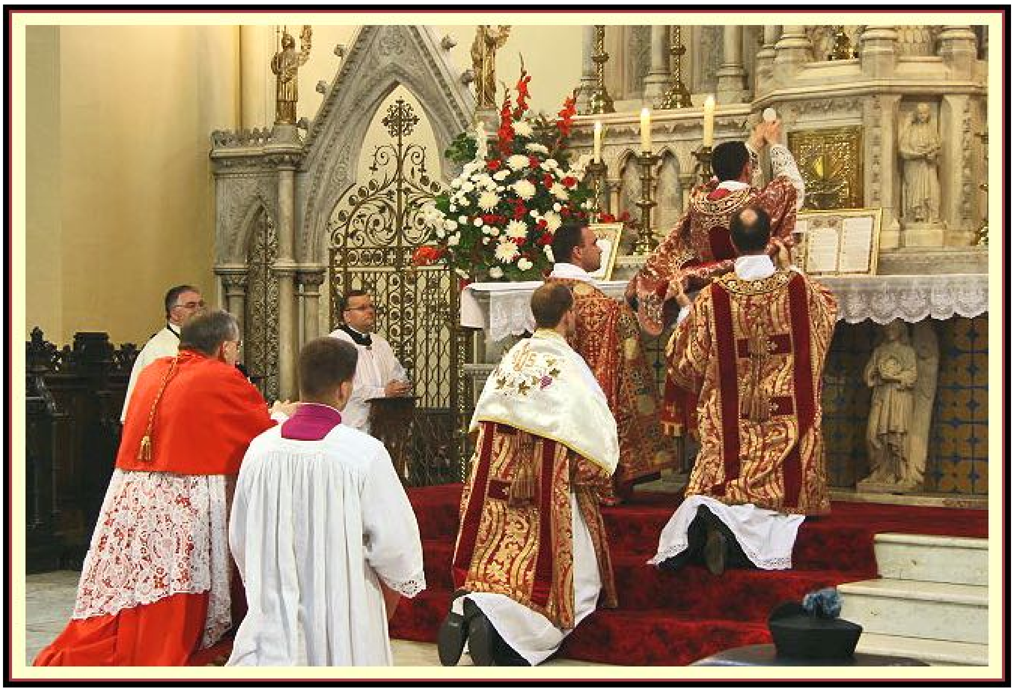

Kardinaal Raymond Burke (in felrood) participeert in de traditionele ritus

Welk een rijkdom om Jezus-Hostie te ontvangen, om zo zelf een levende Hostie te worden, een woning voor God die in onze ziel schreidt beladen met goud, wierook en mirre! Goud als beeld van het onvergankelijk leven, wierook van een welgevallige en opofferende levenswandel, en mirre van het geneesmiddel voor onze ziel. Dit belangrijke zich steeds herhalende evenement werd reeds voorzegd in het Oude Testament. Hoe kan het ook anders? Psalm 136:25 leest in gewijzigde punctuatie: "Hij (Jahwe) geeft alle volken het brood dat Vlees is." Moshje de Prediker merkt daarbij op heenwijzend naar Psalm 34:9: "Proef en zie hoe goed Jehova is. Want het brood dat Hij allen geeft, is zijn eigen Vlees. En terwijl de smaak brood aankondigt, is het in Vlees veranderd."

1 – Het brood is Zijn eigen Vlees

Ze zeiden: *"Deze taal stuit ons tegen de borst. Wie kan daarnaar luisteren?"* Om deze reden trokken velen van zijn leerlingen zich van Hem terug. Dat was de reactie op Jezus aankondiging van de instelling van de Heilige Eucharistie. In woorden weliswaar die moeilijk te vatten waren, want zei Hij (samengevat):

> «« Ik ben het levende Brood dat uit de hemel is neergedaald, niet zoals het manna dat de Israëlieten aten en toch stierven ze. Als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. Het brood dat Ik zal geven, is mijn Vlees dat Ik zal

> geven voor het leven van de wereld. Als jullie het Vlees van de Mensenzoon niet eet en zijn Bloed niet drinkt, zullen jullie het leven niet in je hebben. Want mijn Vlees is echt voedsel en mijn Bloed is echte drank. Wie mijn Vlees eet en mijn Bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. »» (Joh. 6:48-58)

Moeilijk te vatten voor Gods Oude Volk was dat Jezus wilde dat ze zijn Bloed dronken, terwijl ze op grond de oudtestamentische regels daar een natuurlijke afkeer tegen hadden ontwikkeld. Natuurlijk wisten ze niet dat Jezus' Bloed in de uiterlijke vorm van wijn zou worden gebracht. Leviticus 17:14 zegt: *"Want het leven van mens en dier is zijn bloed en daarom heb Ik (Yaweh) tegen de Israëlieten gezegd nooit het bloed van mens of dier te nuttigen.*" Maar aangezien het leven – het Leven van Jezus zelf – in zijn Bloed zit, is dat voor een Christen een uiterst belangrijk argument om dat juist wél te doen (de leer gaat dat niet alleen de wijn het Bloed is, maar dat de Hostie ook Christus Bloed bevat). Handelingen 15:28-29 verbiedt het nuttigen van bloed, voor Christenen dus. In dit geval is het nuttigen van het Eucharistisch Bloed een uitzondering op de regel.

Dit zei Jezus bij zijn onderricht in de synagoge van Kafarnaüm. En iets eerder, na de wonderbare broodvermenigvuldiging, beschreven in hetzelfde hoofdstuk 6 van Johannes, staat dat de Joden over Hem morden omdat Hij had gezegd: *"Ik ben het brood dat uit de Hemel is neergedaald.*" Dat vertelde Jezus nadat Hij een vergelijking met het manna had gemaakt dat tijdens de veertig jaar trektocht door de woestijn telkens uit de hemel neerdaalde.

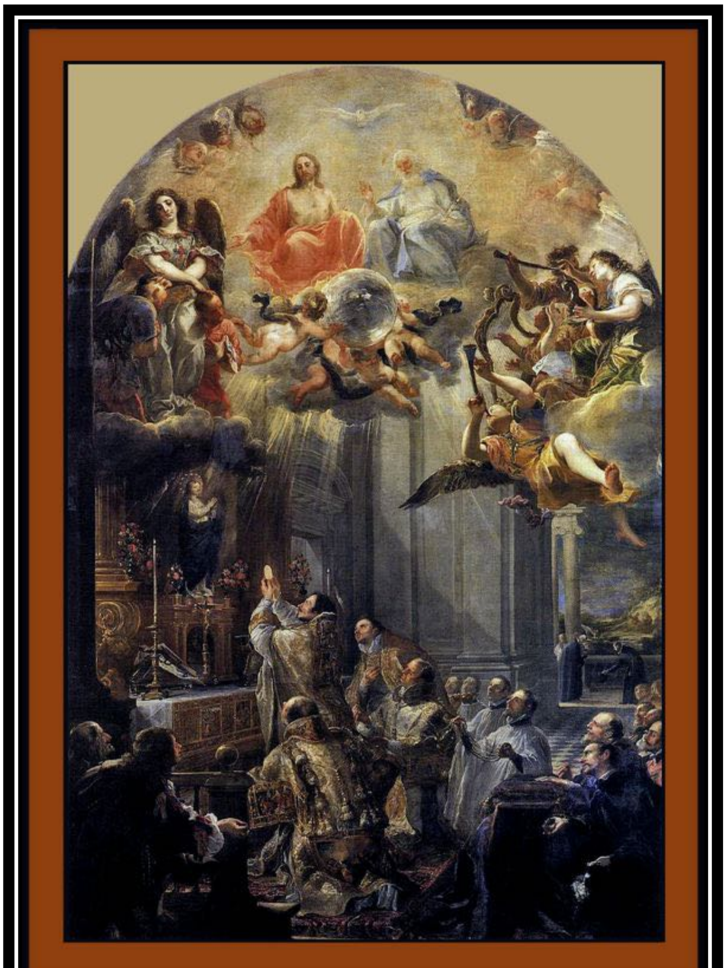

Fecit Juan Carreno de Miranda

De Eucharistie is door de eeuwen heen, en is dat nog steeds, een twistpunt binnen de Kerk geweest. Het geloof mag dan wel boven het verstand uitstijgen maar volgens de redetwisters mag niets tegen het verstand ingaan. Zo was het toen en zo is het nu. Een God die schepper is, een God die almachtig is, een liefdevolle God, een God die wonderen doet, ja dat geloven wij, maar Hij moet zich wél houden aan de grenzen van de logica, dat wil zeggen onze logica. Maar wees nou eerlijk, was het manna dat uit de hemel neerdaalde, veertig jaar lang!, nu zo redelijk. Het was zeker geen korianderzaad wat vaak wordt beweerd, anders stond er niet *"het was 'als' korianderzaad"* (Num. 11:7) en dan hadden ze het niet manna genoemd, wat in het Hebreeuws 'wat?' betekent. Onze beste verklaring voor de Heilige Eucharistie is ook 'wat?'. We weten het niet. Het gaat ons verstand te boven. Daar hebben we een woord voor: geheimnis. En voor die Hemelse gave past maar één houding, eerbied en dankzegging. En u weet toch dat Eucharistie dankzegging betekent?

Het moge duidelijk zijn dat het manna tijdens de woestijntocht telkens weer een wonder van God was. Het was geen gewoon brood. Wij weten nu dat het het prototype was van het eucharistisch brood. Het is een vaststaand theologisch principe dat het prototype altijd minder is dan zijn nieuwtestamentische vervulling. Ook het manna was geen gewoon brood, maar wordt als wonder grotelijks overtroffen door het Eucharistisch brood. En derhalve is het theologisch volstrekt aanvaardbaar dat het geheiligd 'brood' het getranssubstantieerde Lichaam is van onze geliefde Heer en Zaligmaker.

De menigten, die Jezus de dag na de broodvermenigvuldiging toesprak, bestond uit het gewone volk. In het Bijbels verslag staat geen twistgesprek met schriftgeleerden. Ook later niet. Kon ook moeilijk want de leer over het brood dat vlees is, was niet onschriftuurlijk. Opvallend is, wat de schriftgeleerden niet kan zijn ontgaan, dat het Hebreeuws voor het goede nieuws brengen (evangelion) het woord basar is (of hat-besar) dat ook vlees betekent. En omdat zij onderwezen dat het Hebreeuws een door God gegeven taal is die ook engelen spreken, wisten zij dat deze associatie niet toevallig kon zijn. Bovendien moet hun de lezing van de "Grote Lofpsalm" (Ps. 136) bekend zijn geweest. Hallel is Hebreeuws voor 'lof', wat we terugzien in 'hallelujah' (God zij lof).[1)] Psalm 136 werd door zijn eenvoudige en meeslepende ritmiek veel en enthousiast gezongen. Door het derde Hebreeuwse woord in vers 25 te punctueren (de punctiatie is facultatief), wordt de vertaling: *"Hij (Jahwe) geeft alle volken het brood dat Vlees is."* Hier verwijst Moshje de Prediker naar Psalm 34:9, in 1 Petrus 2:3 geciteerd: *"Geproefd hebbende van de zoetheid des Heeren."* En Moshje becommentarieert: *"Proef en zie hoe goed Jahwe is. Want het brood dat Hij allen geeft, is zijn eigen Vlees. En terwijl de smaak brood aankondigt, is het in Vlees veranderd."*[2)] Dit verklaart waarom de schriftgeleerden de Heere Jezus ook niet naderhand aan de tand hebben gevoeld. Voor het gewone publiek mocht Jezus' uitspraak een te zware rede zijn, niet zo voor de geschoolden. Hen valt kwalijk te nemen dat ze het volk in het ongewisse hebben gelaten. Behoeders der waarheid hadden zij ook uitdelers der waarheid moeten zijn. Wat de Joodse traditie betreft hebben wij ons op het Heilig Misoffer geconcentreerd, maar ook ten aanzien van Gods menswording bestaat een ondersteunende traditie, waar in dit bestek niet nader op in zal worden gegaan gegaan alhoewel de incarnatie van God in een menselijk lichaam even moeilijk te begrijpen is als zijn incarnatie in een stukje brood.

Het is ondenkbaar dat Psalm 34 niet van Koning David zou zijn, waartoe hij geïnspireerd zou kunnen zijn geweest door de lofzang van 1 Kronieken 16, waarvan aspecten ook in andere psalmen zijn verwerkt, met name Psalmen 96, 105, 106 en 117. Psalm 34 geeft zielsverrukking weer en kan alleen door godsvruchtige en dankbare harten ten volle worden genoten. De zang begint met een drievoudig lof aan de Heilige Drievuldigheid. Daarna volgt in zes verzen een lof voor het zesdaagse scheppingswerk gevolgd door zes andere op de bevrijding uit Egypte, beeld van de demonische overheersing van Gods scheppingswerk. Er volgen zeven verzen op de woestijntocht op weg naar

het Beloofde Land. De mensheid zit nu in de zevende (her)scheppingsdag. Deze tocht is beeld van die dag. Het eindigt met twee verzen van persoonlijke dank voor de ontvangen goedertierendheden. En dan komt de apotheose met de verhulde aankondiging van de Heilige Eucharistie dat tot nimmer eindigende lof opwekt. Dat deze Psalm uit 26 verzen bestaat is zeker niet toevallig, want dat is de getalswaarde van Yahweh, Gods Heilige Naam, die in zijn volheid in de Heilige Hostie vertoeft.

Wat Jezus' opmerking betreft over het drinken van zijn Bloed konden zijn critici de opmerkelijke ceremonie tijdens het Loofhuttenfeest van destijds in gedachte brengen en overwegen dat achter Jezus' woorden wellicht een diepere betekenis lag. Wat was namelijk het geval? Het water van Shiloach functioneerde in een opmerkelijke ceremonie tijdens het Loofhuttenfeest. Op elke dag van dit zevendaagse festival werd water uit Silóach – een woord dat 'de Gezondene' betekent en bij implicatie 'de Messias' – samen met wat wijn plechtig in twee bekers op het Tempelaltaar in Jeruzalem geplaatst en door openingen in de bodem van deze bekers werden het water en de wijn tegelijkertijd als plengoffer geledigd, wat als een voorafbeelding werd beschouwd van de uitstorting van de Geest van de Messias. (Sukka 4:5, 4:9, 53:1) Dit was aanleiding tot buitengewone vreugde. Natuurlijk herkennen Christenen hierin het water en de wijn van de Heilige Eucharistie. Het zou verbazen als deze Joodse ceremonie tot op de dag van vandaag was gehandhaafd, omdat het te gênant zou zijn geweest voor de Joden. In Johannes 7:38, op Hosanna Rabba, de laatste dag van het Loofhuttenfeest, verwijst Jezus naar Jesaja 12:3 terwijl Hij de uitstorting van de Heilige Geest belooft. In de Talmoed (Jer. Sukka 55a) zegt Joshua ben Levi als hij dit plengoffer bespreekt: *"Waarom werd het de plaats van het putten genoemd? Omdat ze hier vandaan de profetische*

---

1) De Hallel zijn die verzamelingen psalmen die een functie hebben in de Joodse liturgische praktijk: Psalmen 145-150, de zogenaamde Dagelijkse Hallel, worden iedere ochtend gebeden; Psalm 136, de Grote Hallel, wordt op de sabbat en vrije dagen gebeden en vormt deel van het Paas-seder. Psalmen 113-118, de bekenste Hallel, ook wel gekend als de Egyptische Hallel, worden op vrije dagen gebeden en danken hun naam aan Psalm 114:1, waarin het moment wordt gevierd "toen Israël uit Egypte trok". De lofzang in 1 Kronieken 16 werd gezongen bij de inauguratie van de Ark van het Verbond in Jeruzalem. Psalm 136, daarentegen, werd bij de inwijdingsceremonie van de Tempel van Salomon gezongen. (2 Kron. 7:1-6) David zal die waarschijnlijk speciaal voor deze gelegenheid hebben geschreven ofschoon hij de Tempel zelf niet heeft mogen bouwen.

2) De geschriften van Moshje de Prediker (Mosché Ha-Darshan van Narbonne) zijn zoek geraakt. Hij wordt veel door Rashi geciteerd. Aan Rashi hebben we via De Leira de hedendaagse Christelijke bijbeluitleg te danken. Le Chevalier P.L.H. Drach – de opperrabbijn in spe van Parijs die zich tot het Rooms Katholieke geloof heeft bekeerd – citeert een aantal uitspraken van Moshje de Prediker waaronder zijn Hebreeuwse commentaar op Psalm 136:25, ontleend aan de "Pugio fidei" van Raymond Martin en de "Arcana catholicae veritatis" van Petrus Galatinus. Moshe ha-Darshan/de Prediker (Hebreeuws: משה הדרשן) was directeur van het rabbijnse opleidingsinstituut (yeshiva) van Narbonne. Alhoewel hij in zijn tijd een rabbijnse autoriteit was, dankt hij zijn reputatie vooral aan het feit dat hij samen met Tobiah ben Eliezer the meest prominente vertegenwoordiger was van de symbolische exegese (derash) in de 11^e^ eeuw.

De Joodse geleerde Rashi (1040-1105) is nog steeds een van de meest gewaardeerde exegeten van de Heilige Schrift en de Talmoed. Hij concentreerde zich op de 'simpele betekenis van de Bijbel' met nadruk op aspecten van filologie, grammatica en zinsstructuur, met hier en daar een enkele invoeging van een mystieke uiteenzetting. Dit markeerde een nieuwe trend in de exegese en dat niet alleen voor Joodse kringen. Via Nicolas van Lyra (1265-1349), een Franciscaner monnik in Parijs, heeft deze benadering de reformatorische en later ook de Katholieke exegese zeer sterk beïnvloed. Lyra, die een uitzonderlijk goede kennis van de Hebreeuwse taal en de Judaïca bezat, schreef de "Postillæ", welke op grond van de principes van Rashi een gedetailleerde uitleg bevat van elk bijbelvers afzonderlijk of groep van verzen. (Zie ook "Rashi and the Christian Scholars" door H. Hailperin – Pittsburgh # 1963)

inspiratie putten, conform Jesaja 12:3: U zult met vreugde water putten uit de heilsfonteinen!", wat hier ook een heenwijzing is naar Jesaja 8:6, een tekst waar *"de wateren van Silóach zachtjes gaan".* Wat het plengofferceremonieel van water en wijn betreft zou dat wel eens een overblijfsel kunnen zijn geweest van een archaïsche regenceremonie die heel gebruikelijk was in het Midden Oosten bekken, een betekenis die daar in de beloofde Tijd der Naties,, of Vrederijk, nog steeds mee verbonden is, zoals uit Zacharia 14:17-19 blijkt:

> ««« Als er op aarde een volk is dat niet naar Jeruzalem komt om de Heer van de hemelse machten als koning te vereren, dan zal er in dat land geen regen vallen. Ook Egypte [dat niet van regen, maar van de rivier afhankelijk is] zal, wanneer zijn volk niet naar Jeruzalem komt, stellig worden getroffen door deze plaag, waarmee de Heer de volken straft die het Loofhuttenfeest niet komen vieren. Dat zal de straf zijn voor Egypte en de andere volken die niet aan het Loofhuttenfeest deelnemen. »»»

2 – In de eeuwigheidstegenwoordige tijd – de weg van de martelaar

De observatie van Moshje de Prediker aangaande Psalm 34 past perfect bij de interpretatie van het allereerste offer dat in de Bijbel plaatsvindt, dat van Abel. Abel koos daartoe de eerstgeborene van zijn lammeren, het beste uit zijn stal. Nu komt het! Het Hebreeuws voor bloed- of vleesoffer is korban, maar voor deze ene, uitsluitend deze ene keer wordt het Hebreeuwse minchah gebruikt, zoals omschreven in Numeri 15:4: *"een meeloffer gemengd met olie".* De rabbi's erkennen dat dit geen fout kan zijn in de heilige tekst. Daarom moet daar een diepe betekenis in schuilen. Deze unieke uitzondering geeft aan dat het oudtestamentische meeloffer, de minchah, dat telkens samen met een vleesoffer moest worden gebracht, terugwees naar dat ene lammetje dat Abel aan God had geschonken. De gave van Abel, hetwelk door hemels vuur werd verteerd,[3)] was derhalve een offer in de eeuwigheidstegenwoordige tijd. Eenmaal gebracht, bleef het altijd in Gods gedachte bestaan. Het behoefde geen herhaling. Alle latere minchah meeloffers zouden daarnaar terugwijzen. De korban bloedoffers daarentegen, die een minchah vergezelden wezen niet terug, maar naar voren, naar die Goede Vrijdag van het offer van het Lam Gods, dat door de toepassing van het Bloed van Jezus van betere dingen spreekt dan het vergoten bloed van Abel.

Er is wel beweerd dat de moord op Abel een voorafbeelding is van het kruislijden met de fraai klinkende zin 'offeraar en offerande werden één', maar het bloed van Abel sprak geen zegen uit zoals dat van Jezus, maar wraak in de betekenis van aflossing, verlossing, verzoening of betaaldzetting (Strong's 1350: ga'al), en de aarde werd daar-

---

3) Abels offer werd door hemels vuur verteerd, zo leert de Joodse traditie alsook het Boek Jasser, een apocrief boek dat tweemaal in de Bijbel wordt vermeld. Pas na de zondvloed stond God toe vlees te eten; het slachten van vee was Abel dus vreemd. Daarom mag worden aangenomen dat hij geen altaar heeft gebouwd en het beest niet heeft gedood en zijn handen dus niet aan bloed heeft bevuild, zelfs niet van beesten. De Joodse traditie veronderstelt dat hij zijn lammetje vastgebonden op de grond legde en de rest aan God overliet. Hij moet gedacht hebben: "God zal het lammetje, dat zo klagend om zijn moeder roept, wel uit zijn lijden verlossen." Doordat hemels vuur zijn offer verteerde wist Kaïn dat Abels offer God welgevallig was. Omdat Kaïns offer onaangeroerd bleef, werd hij boos. In de Willibrord vertaling staat: "Een wilde woede greep Kaïn aan." Maar Kaïn had niet anders verdiend, want het boek Jasser vertelt dat hij van zijn veld minderwaardige vruchten had aangeboden. Hij zal het een stomme bezigheid hebben gevonden om zomaar iets op de grond te leggen. Wij zouden zeggen: zonde van het geld. Dat God zo reageerde moet hem hebben verrast. Zijn jaloerse woede werd er niet minder om. Zie ook 1 Koningen 18:20-39 waar Elia een altaartest doet tegenover de Baälsprofeten met hun 450 man.

door vervloekt. Zegt God tegen Kaïn: *"Het bloed van uw broer roept uit de grond tot Mij!"* In de grondtekst staat bloed in het meervoud. Een gebruikelijke Joodse interpolatie is daarom: *"De stemmen van de bloedvlekken van de menigte der martelaren die uit Abel zullen voortkomen, jouw broer, roepen tot Mij vanuit de aarde."* Dat valt te vergelijken met het geroep van de zielen onder het altaar uit het boek Openbaring: *"Hoelang nog, heilige en waarachtige heerser, zult U het oordeel uitstellen en ons bloed niet wreken op de bewoners der aarde?"* (6:10) De korban zoenoffers wezen dus naar voren, maar in feite waren die menigvuldige zoenoffers slechts een beeld van dat wat komen moest en konden ze geen werkelijke verzoening afdwingen. Wij zijn vertrouwd met teksten zoals in Psalm 51 en Hosea 6,[4] waar God zegt dat Hij geen offers wenst (meervoudsvorm) – messiaanse teksten die pas hun vervulling in de Zoon vinden. Jezus triomfator deed dat. Door Hem is het Eucharistisch Misoffer geen herhalingsoffer, en toch betekent Hostie slachtoffer. (Hebr. 9:25-28; 10:3) Maar omdat de ontelbare Hosties van de dagelijkse Misoffers als herinneringsdienst in de eeuwigheidstegenwoordige tijd zijn ingeschreven, waarin ook dat ene offer van Abel stond, is het géén herhalingsoffer. In die zin was óók Abels getuigenis en martelaarschap niet zinloos, want Christus is koning van de martelaren, wier dood in Christus' martelaarschap wordt geheiligd. *"Hun bloed is kostbaar in Zijn ogen."* (Ps. 72:13-14) Waar onschuldig bloed vloeit, zoals Abels, wordt de grond heilig in Gods ogen. Wij mogen het post facto aan de Zoon toewijden die erop toe zal zien dat het met zijn eigen kostbare Bloed vermengd wordt.

Consecratie is de verandering van brood en wijn in het Vlees en Bloed van Christus terwijl het aanschijn van brood en wijn bewaard blijft. In het getranssubstantieerde brood heeft God weer de capaciteit van verzoenend lijden verworven net als tweeduizend jaar geleden tijdens zijn omzwervingen als de Godmens, want God lijdt niet verzoenend in zijn verheerlijkte staat of in zijn capaciteit van God alleen. Het Katholieke onderwijs leert dat God onverstoorbaar is. Akkoord, maar betekent dat ook dat God onmogelijk in de Geest kan lijden, als ware zijn amygdala geamputeerd? Nee toch, want God kan en zal lijden voor, in en met de lijdenden, zelfs in zijn verheerlijkt Lichaam.[5] Een lichaam blijft tenslotte altijd een lichaam met het hele spectrum aan mogelijkheden, die intrinsiek verbonden zijn aan het geestelijke.

De Consecratie tijdens de eredienst is 'hetzelfde en enige offer' van Golgotha. Het is een herinneringsdienst ingeschreven in de eeuwigheidstegenwoordige tijd. Weliswaar is Christus eenmaal geofferd, maar net zo goed als het onvolmaakte offer onder het

4) Het is binnen de termen van ons betoog interessant als God in Hosea 6 zegt dat Hij geen lust tot offer heeft, want direct daarna wordt Adams verbondsbreuk ter sprake gebracht. Adams val is als een irritante zoemtoon die door de hele geschiedenis weerklinkt. Het is dus niet vergezocht om in het offer van Abel, zoon van Adam, een zinspeling naar Christus' offer te zien.

5) Reeds in 1888 is waargenomen dat rhesusapen met een beschadigde temporale hersencortex, waarbinnen de amygdala ligt (die ook een mens heeft), aan uitgesproken sociale en emotionele tekortkomingen leden, waarmee gezegd wil worden dat alle emoties, positief en negatief op lichamelijke wijze tot het menszijn behoren, en waarom zou niet hetzelfde gelden voor Jezus Christus, die ook mens is in zijn verheerlijkte staat?

oude Mozaïsche verbond de zonden in herinnering wist te brengen, zo weten de zonden onder het nieuwe verbond het ene offer bij Hem in herinnering te brengen. Dit doet denken aan wat de psychologie een posttraumatische reactie noemt. Bij de slachtoffers van concentratiekampen is hun ervaring eens geschied nooit verleden tijd. Hun beproeving raakt nooit ten einde. Indien hun ervaring door iets in herinnering wordt gebracht, vindt de beproeving opnieuw plaats, alsof het nu is.[6)] De persoon wordt naar zijn oorspronkelijke emotionele conditie teruggebracht, wat het typische kenmerk is van een posttraumatische stressreactie.

Omdat de zonden voortdurend plaats blijven vinden, vindt daarom Christus' offer ook voortdurend en reëel plaats - in de nagedachtenis van het Heilig Misoffer. De Apostel Paulus gebruikt termen als samen met Christus gekruisigd zijn alsof Hij nog steeds gekruisigd wordt en dit ligt ook in de lijn van het befaamde Petrus drie hoofdstuk: *"de rechtvaardigen (...) gedood in het vlees [als Christus], maar [als Christus] door de Geest levend gemaakt."*[7)] Christus' lijden en geestelijke vernieuwing, tevens ons lijden en onze vernieuwing, zijn in één zin samengevoegd. Zij vloeien drieledig in elkaar over: Christus en wij, zijn lijden en het onze, zijn verheerlijking en het onze. En inderdaad geloven de Roomse en de Oosterse Kerken dat tijdens de Consecratie Christus' lijden telkens hernieuwd wordt.

Het teken van het kruis op Golgotha, dat gruwelijk marteltuig is een teken van liefde geworden en kracht tot genezing. Het werd een middel tot verzoening omdat het slachtoffer het gebed van vergeving op zijn lippen droeg. Ik begrijp uitstekend dat velen die buitenissigheid afwijzen. Het is zoveel eenvoudiger om haat in plaats van liefde te begrijpen. Lijkt zoveel eenvoudiger… want de diepte van haat tart elke beschrijving. Het is een welbekend feit dat blootstelling aan een levensbedreigende situatie of het opdoen van ernstig lichamelijk letsel blijvende gevolgen kan hebben voor de emotionele welstand van de betrokkene, waarbij het traumatisch effect zal worden verergerd indien gepaard met een sterk gevoel van hulpeloosheid. Bijvoorbeeld: een bokser zal een ander psychologisch effect ondervinden wegens de verwondingen die tijdens een gepland gevecht zijn opgelopen dan iemand die exact dezelfde verwondingen heeft opgelopen nadat op hem is ingebeukt terwijl hij aan een paal stond vastgebonden. Er bestaat een goede kans dat de bokser zijn leven zonder emotionele stress voortzet terwijl de ander, die in uiterste hulpeloosheid aan een paal vastzat, voortleeft met een kwalijk geval van posttraumatische stress. Hieruit zou kunnen worden geconcludeerd dat het altijd beter is om terug te vechten, dat heet wraak nemen. Wat dat laatste betreft, hebben we de psychologische gevolgen gezien bij de overlevenden van de Duitse vernietigingskampen van de Tweede Wereldoorlog. Velen van hen zaten gevangen in wat we het evangelie van de wraak zouden kunnen noemen. De *"heilige plicht"* heette de Joodse wraak als antwoord op deze verschrikkingen.[8)]

1 Korinthiërs 4:12-13 leest: *"Worden wij beschimpt dan zegenen wij; vervolgd dan tonen wij lijdzaamheid, en laster beantwoorden wij met voorbede."* Dit is de weg van de martelaar die ten gunste van de agressor zegent, verdraagt en bidt 'op het moment zelf' dat hij wordt aangevallen. Hetzelfde deed Jezus aan het Kruis. Wij als Christenen hebben de plicht om te vergeven, te bidden voor de geweldpleger en deze te zegenen,

---

6) Een posttraumatische reactie werkt zeer direct en totaal. De Nederlander Wim Alaerds bracht in 1997 het wereldrecord paalzitten op 51 dagen, wat voor hem een verschrikkelijke beproeving was. Hij vertelt: "Uit eigen ervaring weet ik dat alle moeilijke momenten in één keer boven komen als je weer op zo'n paal plaatsneemt. Begin 1998 heb ik drie dagen op de Vakantiebeurs in Utrecht gezeten. Alle pijnpunten werden meteen voelbaar, al in het eerste kwartier. Ik betreur het dus niet dat ik direct na mijn zege, eind juni '97, heb gezegd: Dit écht nooit meer!" (De Telegraaf, 22-5-'98)

7) Zie 1 Petr. 3:17-18, en ook Phil. 3:10-11, Kol. 1:24 & 2:12, Rom. 6:3-5 & 8:17-23, alsook 2 Kor. 4:11-14.

terwijl wij midden in de pijnlijke gebeurtenis zitten. Dat begint bij het vaste voornemen dit te doen en indien nederig aan God voorgelegd, zal Hij ervoor zorgen dat het tevens een conditie van het hart wordt. Deze weg geeft ook de manier aan om de bitterheid van steeds weerkerende of onderdrukte angsttrauma's opnieuw te beleven en van nieuwe zingeving te voorzien in de eenheid met Christus lijden. Jesaja 53:5 leest: *"Om onze zonden werd Hij doorboord, om onze wandaden gebroken. Voor ons welzijn werd Hij getuchtigd. Zijn **striemen** brachten ons genezing."* Het woord striemen in deze tekst is de vertaling van 'chaburah'. Maar dat woord kan ook als chavurah worden gelezen, dat aan de basis ligt van de bekende groet in Israël "Shalom Chaverim", dat zoveel betekent als "Mijn vriend ik wens je tot wederziens vrede toe". Shavurah betekent 'broederschap' en 'vereniging'. Sommigen hebben daarom voorgesteld om Jesaja 53:5 daarom te vertalen met: *"De vereniging met Hem brengt ons genezing."* Torah deel 3 (van "First Fruits of Zion") haalt Ibn Crispin aan, die zegt: *"Alhoewel de Messias zich door pijn en ziekte in uiterste nood bevindt, kunnen wij door vereniging met Hem en onze nabijheid tot Hem van alle ziekten worden genezen waar onze kwalen aanleiding toe geven."* Dat stemt overeen met wat de Apostel Paulus in zijn brief aan de Filippenzen schrijft (3:10).

We hebben geleerd dat dankzij de wijdingshandeling die Consecratie heet het brood en de wijn in het Lichaam en Bloed van Christus veranderen. Tijdens het Heilig Misoffer is een passende formulering hiervoor: *"Neemt en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn Lichaam, dat voor u zal worden overgeleverd. (...) Neemt deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de Kelk van Mijn Bloed, van het Nieuwe- en Altijddurende Verbond - Mysterie van het Geloof - dat voor u en velen vergoten zal worden tot vergeving der zonden."* Deze formulering staat in de toekomende tijd (op de avond uitgesproken voor Goede Vrijdag), zich voegend naar de Griekse grondtekst van bijvoorbeeld Lukas 22:19. Het wijst daarom op het nog komend kruislijden. Het is een herdenkingsmis volgens de opdracht (zelfde vers): *"Doet dit ter mijner gedachtenis."* Daarmee nemen de gelovigen tijdens het Misoffer wezenlijk deel aan hetgeen de apostelen destijds aan de vooravond van het kruisoffer meemaakten. Daarom moet de formulering in de toekomende tijd zijn, wat de gewone praktijk was in de Rooms-Katholieke Kerk tot aan Wereldoorlog II. Nadien heeft men dat in veel versies van het gebed 'vergeten'. Er staat dan zoiets als: *"...dat voor u en velen wordt vergoten tot vergeving van de zonden."* Thomas van Aquino noemde de Consecratie een *"voorbezegeling"* van het lijden van onze geliefde Heer en Zaligmaker. Zoals 'toen' de Consecratie het nog niet geconsumeerde Offer van Christus insloot en boven het moment der tijd verhief, zo stelt de priester, telkens als hij de consecratiewoorden uitspreekt, het op handen zijnde kruisoffer actief in onze huidige tijd. Daarvan zegt de Apostel Paulus: *"Want telkens als ge dit brood eet en uit de beker drinkt, kondigt u de dood van de Heer aan totdat Hij komt."* (1 Kor. 11:26) Het belang van deze uiteenzetting is dat inzichtelijk wordt hoe onze offers kunnen delen in Christus' Offer. Tijdens de Consecratie, die altijd wel ergens ter wereld plaatsvindt, worden onze 'kleine' offers door Christus welwillend ingebracht in zijn Grote Offer op Goede Vrijdag. Het blijft wezenlijk Christus' Offer waarmede ons eigen pijn en lijden in Gods ogen waardevol wordt en kan worden toegekend aan wat Jezus op Golgotha leed. Uiteraard vindt dit alles plaats in de eeuwigheidstegenwoordige tijd. Door onze aandacht te richten op het cenakel van het Laatste Avondmaal en in gedachten het gezelschap van Jezus en zijn volgelingen op te zoeken, wordt deze enigszins moeilijke taalconstructie beter verteerbaar.

---

8) De naoorlogse wrekers die onder de dekmantel van militaire brigades na de bevrijding in Duitsland opereerden, waren in feite doodseskaders. Ze waren allen overtuigd dat ze een historische nationale taak vervulden; dat ze een geheel volk vertegenwoordigden. Zie in dit verband het bekende boek van Michel Bar Zohar uit 1968: "Les Vengeurs" (De Wrekers). Daaruit blijkt maar weer eens dat wraak onze natuurlijke neiging is, niemand uitgezonderd.

Psalm 136, de Grote Hallel (lofzang)

(...) Als plechtig dankgebed is deze Psalm gekend als de “Grote Hallel” die traditioneel aan het eind van het Joodse paasmaal werd gezongen en waarschijnlijk ook door Jezus tijdens het Laatste Avondmaal toen Hij die met zijn leerlingenen vierde (bij de instelling van de Heilige Eucharistie). In feite is de opmerking van de evangelisten: “Nadat zij de lofzang gezongen hadden gingen zij naar Golgotha”, een heenwijzing naar die Psalm. De horizon van lof blijkt dus het moeilijke pad naar Golgotha te verlichten. De hele Psalm ontvouwt zich in de vorm van een litanie op het antifonale refrein (26x): “...tot in eeuwigheid duurt zijn genade”.

De vele wonderen die God in de mensengeschiedenis heeft gewrocht en zijn voortdurend ingrijpen ten gunste van zijn volk worden in deze compositie herdacht. Het valt op dat bij iedere proclamatie van Gods reddend optreden de antifoon met de fundamentele aandrift van lof reageert. Gods eeuwige liefde is een liefde die, in overeenstemming met de Hebreeuwse term, gedachten oproept van trouw, genade, vriendelijkheid, genade en mildheid, hetgeen het overheersende motief is van de hele Psalm. Het refrein neemt altijd dezelfde vorm aan terwijl de spreekwoordelijke manifestaties van Gods liefde aan variatie onderhevig zijn: schepping, bevrijding door de exodus, het geschenk van het land, en Gods voorzienige en constante bijstand voor zijn volk en in het algemeen voor ieder schepsel afzonderlijk.

(...) We moeten altijd de gedachtenis voor ogen houden van de grote dingen Hij ook in ons persoonlijke leven heeft gewrocht: zijn genade duurt in eeuwigheid. Mocht ik vandaag in de donkere nacht zijn gedompeld, morgen zal Hij mij vrijstellen, want zijn genade staat altijd klaar. Laten we teruggaan naar de Psalm, waar die tegen het einde naar de Schepping terugkeert. De Heer, staat geschreven: **“geeft voedsel aan alle vlees, want tot in eeuwigheid duurt zijn genade”**. (vers 25)

(...) De onzienlijke macht van de Schepper en Heer welke de Psalm bezingt, wordt geopenbaard in het nederige teken van het brood dat Hij geeft en waarmee Hij ons in staat stelt [om naar zijn Wil] te leven. **En zo geschiedt dat dit dagelijks brood de liefde van God als Vader versymboliseert en samenvat. Aldus wordt de vervulling van het Nieuwe Testament voorbereid naar dat ‘Levensbrood’, de Eucharistie,** dat ons in onze levens als gelovigen vergezelt, vooruitlopend op de uiteindelijke vreugde van het messiaanse Hemels banket.

Broeders en zusters, **het overzicht van Psalm 136 heeft met lof en dank onze aandacht op de belangrijkste stadia in de heilsgeschiedenis gevestigd om uit te monden bij het paasmysterie waarin Gods reddende hand zijn toppunt bereikt.** Laten we daarom met dankbare vreugde de Schepper, Redder en getrouwe Vader vieren, die “de wereld zozeer heeft liefgehad dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven opdat alwie in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven heeft”. (Joh. 3:16) In de volheid der tijden werd de Zoon van God mens om leven te geven voor ieders redding. Hij gaf zichzelf als brood in het Eucharistisch mysterie ter verzegeling van zijn Verbond waardoor we zijn kinderen worden. Dat Gods genadige goedheid en zijn sublieme “eeuwigdurende genade” overal moge schijnen. Ik wil deze catechese beëindigen met het mij eigen maken van de woorden die de H. Johannes in zijn eerste epistel schreef, waaraan wij in onze gebeden altijd zouden moeten denken: “Zie hoe groot de liefde die de Vader ons betoond heeft! Wij worden kinderen van God genoemd - en we zijn het ook!” (1 Joh. 3:1).

Uit de preek van Paus Benedictus XVI op 19 oktober 2011
tot het algemene publiek op het St Pietersplein te Rome.

3 – Hostie meer realiteit dan onze waan

Aldus nemen wij een continuïteit waar vanaf het begin – want God heeft altijd geweten dat Hij zijn Zoon ging sturen – een continuïteit die tot op heden doorloopt, ongebroken zolang de wereld bestaat, in een lijn die start vanaf de grondlegging van de wereld, want er staat geschreven: *"Het Lam dat geslacht is vanaf de grondlegging van de wereld."* (Op. 13:8) Het Heilig Misoffer is dus geen innovatie die uit het niets is komen vallen, maar past binnen de oudtestamentische traditie. De priester herhaalt niks, net zomin als de Israëlische priesters dat deden met hun minchah meeloffers, maar 'participeert' in en door Christus met het ene altijd plaatsvindende Misoffer van het cenakel (avondmaalzaal). Dat laatste is aanvaarde theologie binnen de Rooms Katholieke kerk. Dat is zó moeilijk te verstaan! Wat?? En dit nu vormt het hoofdargument waarom de Protestanten het Misoffer afwijzen. *"Deze taal stuit ons tegen de borst. Wie kan daarnaar luisteren?"* God vraagt geen offers, geen herhalingsoffer, zeggen ze, en bovendien gaat deze denktrant tegen het gezonde verstand in. Inderdaad. En toch is Hij 'het' offer, 'het' sacrament en bouwt zijn lijden de brug door alle tijden heen. Voor God kent de tijd een andere dimensie. Voor ons is tijd het middel om de eeuwigheid te ervaren, zij het met opeenvolgende stappen. Is dat geen heerlijke gedachte! Voor God echter is tijd het middel om het eeuwigdurende en oneindige in één moment te voegen, in datgene wat begrensd is. Het is onze kleingeestigheid te beweren dat wat wij niet begrijpen niet waar kan zijn, in plaats van ons hoofd nederig te buigen en te beseffen dat ons kennen slechts ten dele is. Het zou dus best zo kunnen zijn dat de Hostie meer realiteit is dan de waan waarin wij ons bevinden, een waan wel te verstaan die God in zijn gedachte heeft gecreëerd. Het is niet ónze waan. Dat is een belangrijk onderscheid. En die bijzondere waan is hoe we deze buitensporige werkelijkheid waarnemen. De wetenschap beweert dat zij de essentie van materie in de atomaire en subatomaire deeltjes heeft ontdekt, maar als transsubstantiatie reëel is - en dat geloven we - dan is duidelijk dat wat de wetenschap in de kelders van het stoffelijke als het 'echte ding' ziet, slechts een perceptie is op een dieper niveau dan wat wij gewoonlijk waarnemen, maar desondanks blijft het een perceptie, dus subjectieve waarneming, ook als we een machine gebruiken die deze perceptie registreert.

In ons theologisch denken zoeken wij altijd een verklaring vanuit onze gedachtenconstructies en een beperkt waarnemingsvermogen. In de middeleeuwen was dat volgens het Aristoteliaanse concept. In onze tijd is dat volgens de moderne physica, die als theorie van de werkelijkheid grote tekortkomingen heeft. Redenerend vanuit deze beperkte ons ter beschikking staande realiteit is het daarom hoogmoedig om God te willen kapittelen: 'Dat kan je niet.' 'Ha!' Schampert God vanaf zijn troon.[9] Eenvoudig gesteld: laten wij God niet klein maken naar de maatstaf van onze kleinheid. Ook dat

9) In Spreuken 16:4-5 staat dat een dwaas geen antwoord verdient. Hij zou eens wijs in eigen ogen worden! Daarbij past Psalm 59:8-9: "Hoor! Ze vieren in grootspraak zich uit: zwaarden komen voort uit hun lippen en ze denken bij zichzelf: 'Wie staat óns te woord!?' Maar U Heer, U lacht hen uit. Heel hun bende is U tot hoon."

is Joodse traditie. Om een argument te sluiten dient een rabbijn slechts aannemelijk te maken dat het tot de instructie teruggaat die God aan Mozes gaf toen hij op de Sinaï-berg verbleef. Die dus niet op schrift is gesteld maar onderdeel van de mondelinge traditie werd (dat veel later op schrift werd gesteld). Door aan Mozes te refereren plaats het argument zich binnen het Jodendom buiten de kluisters van de rede. Vanzelfsprekend is Jezus meer dan Mozes. Wat voor Mozes geldt, geldt a forteriori voor Jezus. De Protestanten erkennen dat het Laatste Avondmaal door Jezus werd ingesteld, maar kiezen ervoor te geloven dat dit gebeurde zonder enige formele instructie buiten wat de Bijbel zegt. Maar dat is in tegenspraak met Handelingen 1:3 waar sprake is van een voortdurende mondelinge instructie door Jezus Christus zelf. De Christelijke Kerk is een voortzetting van de synagoge, ook in dat opzicht. Beide hebben hun door God gegeven mondelinge traditie, en die t.a.v. het Heilig Misoffer is niet de minste.

De Rooms Katholieke Kerk heeft altijd onderwezen dat de primaire of Adamitische overlevering in de apostolische traditie is opgenomen, waarvan zij de behoedster is. Het is daarom van eminent belang dat de celebrant na het Eucharistisch offer te hebben gebracht en het ‘Unde et memores’ te hebben gebeden, onmiddelijk daarna het ‘Supra quæ propitio’ bidt waarin een verwijzing voorkomt naar de drie grote bijbelse offeraars. Het ‘Unde et memores’, in een terugblikken op Gods heilsplan, gaat voluit:

> «« Daarom, O Heer, gedenken wij, uw dienaren, alsmede het U toegeheiligde volk, zowel het heilbrengend lijden van dezelfde Christus, uw Zoon, als zijn opstanding uit de doden en zijn glorievolle hemelvaart, en offeren aan uw hoogverheven majesteit uit uw eigen gaven en giften een reine Offerande, een heilige Offerande, een onbevlekte Offerande, het Heilig Brood van het eeuwig leven, en de Kelk van het altijddurend heil. »» (oude ritus; zie nieuwe IA)

Het ‘Supra quæ propitio’ dat daarop volgt:

> «« Wil U gewaardigen, hierop een genadige (propitio) en welwillende oogslag te werpen en het goedgunstig te aanvaarden, **zoals Gij U gewaardigd hebt te aanvaarden de giften van uw rechtvaardige dienaar Abel**, en het offer van onze aartsvader Abraham, en hetgeen uw hogepriester Melchizedech U aanbood als een heilig offer en een onbevlekte offergave. »»

De Kerk legt hiermee getuigenis af in haar liturgie dat Abels offer een prototype is van het Eucharistisch offer dat zojuist op het altaar is voltrokken. Het is niet mogelijk om dit duidelijker en formeler te stellen.

4 – De latere traditie

Ook de Protestanten kennen hun avondsmaalviering en alhoewel er geen transsubstantiatie plaatsvindt van de Hostie in het werkelijke Lichaam en Bloed van Christus, is het toch een Christelijk dienstwerk. Het is een liefdemaaltijd of 'agapè' zoals het wel eens wordt aangeduid. De agapè past bij het verhaal van de Emmaüsgangers:

> «« Het gebeurde toen Hij met hen aanzat, dat Hij het brood nam en het zegende. Nadat Hij het gebroken had, gaf Hij het hun. Hun ogen werden toen geopend en zij herkenden Hem, maar Hij verdween uit hun gezichtsveld. En ze zeiden tot elkaar: *"Voelde je ons hart niet brandende toen Hij onderweg tot ons sprak en de Heilige Schrift openlegde?"* »» (Luk. 24:30-32)

De opvolgers van de apostelen hebben een theologisch correcte formulering trachten te vinden voor het grote mysterie van Gods incarnatie in de Hostie, wat geen gemakkelijke opgave was. Vandaar een grote verscheidenheid aan formulering onder de Kerkvaders, maar eigenlijk bedoelden ze allen hetzelfde, en wel dat na het Eucharistisch gebed de Heer wezenlijk (substantialiter) aanwezig is in zijn totale sacramentele realiteit in de uitingsvormen van brood en wijn, die daartoe hun eigen wezen (substantia) hebben moeten prijsgeven. Substantia is dan de hogere werkelijkheid die achter datgene wat wij realiteit plegen te noemen schuilgaat. Deze substantia is niet het gewone lichaam maar het verheerlijkte opstandingslichaam van Christus, waarmee Hij door muren kon lopen, maar toch ook ons gewone voedsel eten. Het is dus van een andere substantie dan wij hier op aarde gewend zijn! Pas in de twaalfde eeuw begon de Latijnse term 'transsubstantiatio' voor te komen in de theologische stukken. Het zij vermeld dat reeds in de Vulgaat (Latijnse bijbelvertaling), die rond het jaar 400 tot stand kwam, het dagelijkse brood in het "Onze Vader Gebed" als het *"panem nostrum* ***supersubstantialem****"* wordt vertaald in plaats van 'panem nostrum quoditianum'. Transsubstantiatio werd officieel in gebruik genomen tijdens het Vierde Lateraans Concilie in 1215, waartoe het grondwerk was verricht tijdens het Zesde Concilie van Rome in 1079 in antwoord op het conflict met Berengarius. De vijanden der kerk doen voorkomen alsof tijdens concilies nieuwe leerstukken worden bedacht. Niets is minder waar. Een concilie bevestigt via een officieel college datgene wat reeds lang binnen de kerk leefde en geeft daar op grond van theologische argumenten zijn zegel van toestemming aan. Zo werkte dat ook in dit geval.

Hoe is St Hiëronymus (Eusebius) tot die hoogst ongebruikelijke Latijnse term voor 'dagelijks' gekomen in zijn vertaling van de Vulgaat, welke sprekend lijkt op het 'transsubstantiatio' van 700 jaar later? De Vulgaat was niet zomaar een vertaling, maar Hiëronymus werd daartoe aangespoord door Paus Damasus, die een Latijnse versie van de Bijbel wenste in 'meer accuraat' Latijn dat aansloot bij het 'dagelijks taalgebruik'. De enige juiste conclusie is dat het oorspronkelijke woord óók hoogst ongebruikelijk is. Het Griekse 'epiousios' wordt uitsluitend voor het "Onze Vader Gebed" gebruikt (Mt. 6:11, Luk. 11:3) en komt nergens anders voor in de Griekse literatuur. In de definitieve Franse editie (1998) van de gezaghebbende Catechismus van de Katholieke Kerk (de CKK) staat onder nr. 2837 dat 'epiousios' op drie wijzen begrepen kan worden: in pedagogische zin, in kwalitatieve zin, en tenslotte in de letterlijke en dan als 'boven-essentieel' kan worden vertaald, wat (volgens de CKK) *"direct wijst op het Brood des Levens, het Lichaam van Christus, het medicijn der onsterflijkheid, zonder welke wij het leven in onszelf moeten ontberen."* Er is natuurlijk ook het manna van het Levend Woord, de allerheiligste Schrift. Maar voor óns, die hun toevlucht zoeken tot het Brood des Levens, is het zeker wáár dat zonder dat geschenk wij het leven in onszelf ontberen. En zoals het manna dagelijks in wafels uit de hemel neerdaalde, dat in essentie bovennatuurlijk was, zo is het ook met het Brood des Levens, ons dagelijks brood. De CKK citeert Augustinus, een exacte tijdgenoot van Hiëronymus, die zegt: *"De Eucharistie is ons dagelijks brood. Over het manna waarmee het*

Israëlische volk werd gevoed tijdens hun tocht door de woestijn, staat geschreven: 'Het (...) smaakte als wafels (of hosties) met honing. (...) Neem een urn met manna en zet het voor het aangezicht van de Heer (in de Tabernakel of Ontmoetingstent), om het voor het nageslacht te bewaren.'" (Ex. 31:31-33) Interessant.

De techniek van transsubstantiatie, als ik het zo noemen mag, houdt nauw verband met Jezus' incarnatie als mens en dat laatste houdt weer verband met Jezus' incarnatie in het universum.[10)] Een gevolgtrekking hiervan is dat als een priester niet in de waarlijk, werkelijke en substantiële tegenwoordigheid van God gelooft onder de waarneembare gedaanten van brood en wijn, hij daarom ook zal gaan twijfelen aan Christus' goddelijke tegenwoordigheid in de gedaante van zijn menselijk lichaam, want als het grotere niet tot het kleinere kan leiden kan het kleinere ook niet tot het grotere leiden. Ondanks het gestelde staat God apart van zijn schepping. Jezus als eerstgeborene is één met de schepping, maar dat wil nog niet zeggen dat de schepping en God identiek zijn. Immers, God is méér dan de schepping. Het algemene blijkt tot het specifieke te kunnen leiden zonder af te doen aan Gods volheid en ondeelbaarheid. Het gebed tijdens het Sanctus luidt in navolging van Jesaja 6:3 en de Psalmen 19:1 en 72:19: *"Vol zijn Hemel en Aarde van Uw heerlijkheid."* De kolossenzenbrief zegt het heel mooi:

> «« Gods geliefde Zoon is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem is alles geschapen, in de hemel en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, tronen en hoogheden, heerschappijen en machten. Alles is door Hem en voor Hem geschapen. Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem. »» (Kol. 1:15-17)

Dat wijst op Jezus' presentie altijd en overal. Het fenomeen van de transsubstantiatie is daarom niet geheel nieuw of uniek, maar als specifieke en buitensporige uiting van Gods Liefde kan het nooit voldoende bezongen worden. Terwijl de mens normaal in de oneindigheid Gods staat, komt door de Heilige Communie de oneindigheid Gods in ons! (totdat de Hostie verteerd is) Welk een prachtig gebeuren!

Er is ook een vorm van incarnatie in het lichaam van de Kerk, dus in alle gelovigen gezamenlijk, volgens het woord van Paulus: *"De beker van de zegening, die wij zegenen, geeft ons gemeenschap met het Bloed van Christus. En het brood dat wij breken, geeft ons gemeenschap met het Lichaam van Christus. Omdat het één brood is, vormen wij allen tezamen één lichaam, want allen hebben wij deel aan het ene brood."* (1 Kor. 10:16-17) Dat past ook bij de volgende verzen uit de kolossenzenbrief: (Kol. 1:15-20)

---

10) Gods scheppend werk en Gods incarnatie zijn manifestaties van God 'buiten' Zichzelf zonder daarbij zijn volheid aan te tasten 'in' Zichzelf. Deze goddelijke zelfbeperking wordt in het Chasidisme als 'tzimtzum' aangeduid of zelfbeperking, ook wel als 'concreet worden'. Deze mogelijkheid zorgt dat schepselen zelfbestaand en autonoom kunnen zijn. De niet Chasidische Jood ziet dat anders en meent te weten dat het voor de oneindige God onmogelijk is om in zelfopsluiting te bestaan, een benadering die een onoverbrugbare kloof creëert met het Katholicisme. Maar indien God niet in opsluiting kan geraken is moeilijk in te zien hoe Hij iets onafhankelijk van Zichzelf zou kunnen scheppen, want in het begin toen er nog geen begin was bestond niets buiten God. Al scheppend, creëert Hij iets onafhankelijk van Zichzelf op een lager niveau (de Heilige Drievuldigheid en de Zoon uitgesloten), maar blijft toch altijd van alles bewust, wat betekent dat Hij op een of andere manier daarvan deel blijft uitmaken. Zelfs de kleinste bewegingen van zijn schepsels kent Hij en indien die beweging of gedachte niet volgens zijn Heilige Wil is, veroorzaakt dat een lijden in God en wenst Hij met zijn genade tussenbeide te komen om dat te corrigeren, indien het schepsel daarin toestemt. Het is zo dat alleen de perfectie de ware almachtige God genoegdoening kan schenken daar Hij de perfectie zelve is.

«« [Gods geliefde] Zoon is het Beeld van den onzichtbaren God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem werd alles geschapen, wat in de hemel is en op de aarde, de zichtbare en onzichtbare dingen, tronen, heerschappijen, overheden en machten. Alles is geschapen door Hem en voor Hem. Hij is vóór alles, en alles bestaat in Hem. Hij is ook het hoofd van het lichaam, de Kerk. Hij is het begin, de eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in alles de eerste zou zijn, Hij alleen. Want in Hem heeft 'heel de volheid' (bijgevolg: oneindigheid) willen wonen om door Hem alles met Zich te verzoenen en vrede te stichten door het Bloed, aan het Kruis vergoten, om alle wezens in de hemel en op de aarde door Hem te verzoenen. »»

Dit wijst op Jezus' aanwezigheid altijd en overal. Daarom is het fenomeen van transsubstantiatie niet helemaal nieuw of uniek, maar als een specifieke en buitensporige uitdrukking van Gods Liefde kan het nooit genoeg geprezen worden. Terwijl de mens normaal gesproken in de oneindigheid van God staat, komt door het Heilig Avondmaal de oneindigheid Gods in ons! (totdat de Hostie is geconsumeerd) Wat een ondoorgrondelijke magnifieke gebeurtenis!

Er is ook een vorm van incarnatie in het lichaam van de Kerk, dat wil zeggen in alle gelovigen samen, volgens het woord van Paulus: *"De beker met zegen die wij zegenen, is dat niet de gemeenschap van het Bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het Lichaam van Christus? Want wij zijn met velen één brood en één lichaam, want wij zijn allen deelgenoten van dat ene brood."* (1 Kor. 10:16-17)

De schepping van een willekeurig persoon uit het niets, d.w.z. vanuit het beeld dat God van die bepaalde persoon in gedachte heeft en naar welk beeld die geroepen is, valt met voornoemd scheppingsproces te vergelijken, aangezien ook híer deze mens naar Gods beeld is geschapen. Ondanks alle verwoede pogingen om dat beeld te ruïneren, zijn en blijven wij, in Christus Jezus, Gods maaksel. (Ef. 2:10) Dus laat ons kijken wat het scheppings- en generatieproces, zoals die in het Oude Testament naar voren komen, aan inzichten oplevert.

5 – Wat hebben de eerste Christenen gezegd en gedaan?

Het geloof in Christus' Werkelijke Presentie in het geconsecreerde brood en wijn bleef gedurende het eerste millennium relatief ongestoord. Eens kijken wat de eerste Christenen geloofden, wel wetend dat we veel van hun kunnen leren over de nieuwtestamentische betekenissen. Zij immers staan het dichtst bij de bron van ons geloof.

Het is opgetekend dat Paus Sint Sixtus I (115-125) een brief heeft doen uitgaan waarin stond *"dat het voor de gelovigen verboden is om zelfs de heilige vaten aan te raken, of (de Hostie) in de hand te ontvangen",*[11)] wat getuigt dat de gelovigen reeds vanaf het eerste begin in de Werkelijke Presentie geloofden. En wat voor de heilige vaten geldt, geldt a fortiori voor de Heilige Hostie. De Heilige Basilius de Grote (330-379), een van de vier grote oosterse kerkvaders, vond de handcommunie zo'n abnormale praktijk, dat hij niet aarzelde het een grote fout te noemen. (brief 93) In navolging daarvan heeft het Concilie van Saragossa (380) besloten om eenieder met excommunicatie te straffen die de handcommunie wilde voortzetten. Het Concilie van Constantinopel (692) sloot aan bij het besluit van het Concilie van Saragossa en verbood de gelovigen om elkaar in groepsverband de communie toe te dienen. Verder besloot het dat een excommunicatie van één week zou volgen voor allen die zulks zouden doen in

11) In bijna gelijke bewoordingen is dit bevestigd tijdens het Concilie van Trente, sessie 13 hfst. 8. De oorspronkelijke heenwijzing naar de uitspraak van Sixtus I heb ik niet kunnen vinden.

de nabijheid van een bisschop, priester of oudste. In 1551 bevestigde het Concilie van Trente dat de gelovigen het sacrament uit de hand van de priester moeten ontvangen, wat volgens hetzelfde concilie, door het verheven voorbeeld van onze Heer zelf werd gesanctioneerd, die met eigen handen de consecratie voltrok en aan zijn leerlingen zijn hoogstheilig Lichaam gaf.[12)]

Ignatius van Antiochië was een discipel van de Apostel Johannes en schreef rond het jaar 100 een brief aan de gemeente van Smyrna. Daarin zei hij, verwijzend naar hen die er afwijkende ideeën op nahielden, dat *"zij zich verre houden van de Eucharistie en het gebed, omdat ze niet belijden dat de Eucharistie het Vlees is van onze verlosser Jezus Christus, Vlees dat voor onze zonden geleden heeft en wat onze Vader in zijn goedheid heeft opgewekt."* Deze tekst is buiten de Schrift een van de oudste getuigenissen over de Eucharistie, misschien wel de oudste. Het Evangelie laat weinig ruimte tot twijfel. Zegt de Apostel Paulus niet onomwonden: *"Geeft niet de beker der zegening die wij zegenen gemeenschap met het Bloed van Christus? Geeft niet het brood dat wij breken gemeenschap met het Lichaam van Christus? Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de beker van de Heer drinkt, bezondigt zich aan het Lichaam en Bloed van de Heer. Wie eet en drinkt zonder het Lichaam te onderkennen, eet en drinkt zijn eigen vonnis."* (1 Kor. 10:16, 11:27, 29)

Kerkgangers die na het Tweede Vaticaans Concilie de Heilige Eucharistie uit de handen van een priester in hun handen ontvangen en dat doen omdat ze er volledig van overtuigd zijn dat zulks door de Kerk is toegestaan en omdat het een algemene praktijk is geworden, die mensen zijn niet in zonde op voorwaarde dat ze daar volledig van overtuigd zijn. Als ze echter ook maar de geringste twijfel hebben of het wel juist is, maar ze zijn niet bereid om naar hun geweten te luisteren, dan spreken ze een oordeel over zichzelf uit. Een leek kan een eucharistisch bedienaar worden nadat in een speciale ceremonie zijn hand is gewijd, maar dit komt voort uit noodzaak, omdat het veel beter is dat een priester naar de zieken gaat ter uitdeling van de Species.

Een veertigtal jaren na Ignatius van Antiochië schreef Justinus Martelaar:

> «« Niet als gewoon brood of gewone drank ontvangen we deze dingen; maar omdat door het Woord van God de menswording van onze verlosser Jezus Christus plaatsvond en Hij Vlees en Bloed was voor onze verlossing, zo ook hebben wij geleerd dat de maaltijd Eucharistie wordt dankzij het Eucharistisch gebed dat het gebed is dat Hij ons gegeven heeft, en deze transformatie ons eigen vlees en bloed voedt (…) [want dit] is het Vlees en Bloed van de vleesgeworden Jezus. »» (Apologie I, 66:1-20)

We moeten Tarcitius niet vergeten te noemen, een knaap van ongeveer twaalf jaar oud, de 'martelaarsjongen van de Eucharistie' geheten. Hij schreef niet over de Eucharistie, maar handelde vanuit zijn vaste overtuiging in de reële getranssubstantieerde aanwezigheid van onze Heer. Hij is de eerste opmerkelijke martelaar in de verdediging van het Eucharistisch Lichaam. Op zekere dag in het jaar 225 droeg hij het Eucharistisch Lichaam in de gedaante van brood op weg naar gevangenen in de grote stad Rome. Toen hij op de Appiaanse weg liep kwam hij vreemdelingen tegen die hem vroegen wat hij bij zich droeg, want zij verdachten hem ervan Christen te zijn. Hij zag het als iets verachterlijks om paarlen voor de zwijnen te gooien en hield zijn mond. Daarom werd hij met stokken en stenen aangevallen totdat hij de geest gaf. Zijn vrienden namen zijn lichaam mee en hij werd eervol begraven op de begraafplaats van Callistus. In zijn gedicht vergelijkt Paus Damasus deze Tarcitius met de martelaar Stefanus uit het boek Handelingen, die na een indrukwekkende toespraak in de synagoge door de Joden

---

12) Ik zou hieraan willen toevoegen dat het toestaan van de handcommunie, zoals nu gebruikelijk, ook fout is omdat het de Satanisten makkelijk maakt zich de Heilige Hostie toe te eigenen voor hun zwarte missen en dergelijke.

werd meegenomen en gestenigd. In die toespraak beargumenteerde hij dat de tempeldienst nu door de nieuwe cultus was vervangen, de Eucharistie dus, alhoewel hij dat laatste niet precies aangeeft. De Paus prees Tarcitius dat hij liever een wrede dood koos dan *"het goddelijk Lichaam aan de woeste honden"* over te leveren. De heilige Tarcitius wordt als model voor misdienaars gezien en als voorbeeld van liefdevolle en heldhaftige toewijding aan onze Heer, die werkelijk, dat is substantialiter, in de Heilige Eucharistie tegenwoordig is.

Beeld van de H. Tarcitius in het Quai d'Orsay Museum te Parijs
De eerste martelaar voor de Eucharistie!

We hebben ook de kerkhistoricus Eusebius, die van 263 tot 339 leefde. Hij noteerde nauwgezet wat hij waarnam zonder daarover uit te weiden. Hij wordt daarom nogal saai bevonden, maar dat verhoogt juist zijn betrouwbaarheid. Deze Eusebius schrijft:

> «« Wij kinderen van het Nieuwe Verbond vieren elke zondag ons Paasfeest. Wij worden voortdurend gevoed met het Lichaam van de Verlosser en telkens met het Bloed van het Lam. Iedere zondag worden wij gesterkt met het geheiligd Lichaam van datzelfde verlossende Paaslam en worden onze zielen gewassen in zijn kostbaar Bloed. »»

Origenes zei in een preek over Exodus 13:3, ergens in het midden van de derde eeuw, daarbij getuigenis afleggend van het geloof in Christus' werkelijke presentie:

> «« U bent gewend deel te nemen aan de heilige geheimnissen. U weet dus met welk een zorg u erop toeziet, als u het Lichaam van de Heer ontvangt, dat geen kruimeltje valt en niets van de geconsacreerde gave ten prooi valt aan bederf. U acht zichzelf schuldig, en alleszins terecht, indien enig deel hiervan door onachtzaamheid verloren gaat. »»

Cyrillus van Jeruzalem heeft in een leerrede in het midden van de vierde eeuw gezegd:

> «« Daarom, beschouw het brood en de wijn niet enkel voor wat ze zijn, want naar de verklaring van de Meester zelf zijn ze het Lichaam en Bloed van Christus. Alhoewel onze zintuigen anders suggereren, sta vast in het geloof. Oordeel niet op grond van smaak, maar twijfel niet in de geloofszekerheid dat u waardig bevonden bent [deel te nemen] aan het Lichaam en Bloed van Christus. »» (Catech. Onderrichtingen IV, 22:9)

Markant is wat Efraïm de Syriër, in 373 in Edessa gestorven, in zijn lofzang op het geloof weet te vertellen:

> «« Geloof niet dat dit brood en deze wijn, die u voor ogen hebt, blijven wat ze waren. Neen, mijn broeder, geloof er niets van. Door de gebeden van de priester en door tussenkomst van de Heilige Geest wordt het brood Lichaam en de wijn Bloed. Daar God gewild heeft dat het hoogst eerbiedwaardige Woord als mens werd geboren, zou Hij dan niet kunnen bewerken dat het brood het eigen Lichaam, en de wijn het Bloed van Christus worden? »»

Deze opmerking van Efraïm de Syriër is heel boeiend. Moet u mij eens vertellen wat moeilijker te begrijpen is, dat God geïncarneerd is in een mens of in een Hostie? Persoonlijk heb ik evenveel moeite vanuit mijn redelijk denkend verstand om in het één of het ander te geloven. Ik verkies er dus voor om beide te geloven, en wel gebaseerd op wat Jezus zelf heeft gezegd en gedaan en zoals door betrouwbare getuigen opgetekend vanaf het eerste begin. Ten slotte citeer ik uit een preek uit de vijfde eeuw van Theodorus van Mopsuestia, die aangeeft dat de controverse niet nieuw is:

> «« Toen Christus het brood gaf, zei Hij niet: 'Dit is het symbool van mijn Lichaam', maar: *"Dit is mijn Lichaam".* Evenzo toen Hij de beker gaf, zei Hij niet: 'Dit is het symbool van mijn Bloed', maar: *"Dit is mijn Bloed"*, want Hij wilde dat we niet naar de [Eucharistische gaven] zouden opzien, na ze vanuit genade te hebben ontvangen dankzij de komst van de Heilige Geest, overeenkomstig hun natuurlijke aard, maar wilde dat wij ze ontvangen zoals ze zijn, dat wil zeggen als het Lichaam en Bloed van onze Heer. »» (Catech. Preken 5:1)

Het is pas tegen het eind van het eerste millennium dat twijfels werden geuit over de werkelijke presentie van Christus in de consacreerde gedaanten, wat te boek werd gesteld door een zekere monnik Ratramnus († ca 870). In de ontstane twist werd Ratramnus' leer tijdens de Synode van Vercelli in 1150 veroordeeld. Tezelfdertijd verdedigde de Griekse Kerk het lang bewaarde geloof in het dispuut met Sotericus. Dat gebeurde tijdens de Synode van Constantinopel in 1156 en 1157. De officiële leer werd geformuleerd op de concilies van Lateraan IV (1215) en Trente (1551), zich daarbij aansluitend bij een lange traditie.

Men zou ons van onvolledigheid kunnen betichten indien we de crisis rondom het geloof in de 'reële tegenwoordigheid' niet zouden vermelden die in gang werd gezet in de persoon van Berengarius van Tours (ca. 999-1088), een vooraanstaand iemand in zijn tijd wiens overdreven intellectualisme tot veel twijfels leidde over de leer van de Eucharistie. Daarover ontstond grote beroering, waarbij Berengarius dan weer wel en dan weer niet voor de druk zwichtte om zijn meningen te herzien. Berengarius ontkende de mogelijkheid van een substantiële verandering van de elementen van brood en wijn en weigerde toe te geven dat Christus' Lichaam concreet op het altaar aanwezig is. Zijn argument was dat Christus niet vanuit de Hemel naar de Aarde gebracht kan worden vóór het Laatste Oordeel. Hij hield staande dat het Lichaam van Christus, dat alleen in de Hemel bestaat, voor de mensheid werkzaam is door zijn sacramentele tegenhanger of symbool en dat Christus daarom niet in werkelijkheid in de Eucharistie is, behalve, zoals hij zei, als ideaal. Paus Gregorius VII beval Berengarius om een geloofsverklaring te onderschrijven, die de hoeksteen is geworden van de Eucharistische vroomheid. Het was de eerste definitieve verklaring van de Kerk over wat altijd al werd geloofd, maar niet altijd zo duidelijk begrepen. Het is een geloofsverklaring in de Eucharistie als een onbetwistbare objectieve en onverdeelde werkelijkheid, die Berengarius in 1079 heeft ondertekend: [13)]

> «« Ik, Berengarius, geloof met heel mijn hart en verklaar openlijk dat het brood en de wijn op het altaar geplaatst, door het geheim van het heilig gebed en de woorden van de Verlosser, substantieel worden veranderd in het ware en levengevende Vlees en Bloed van Jezus Christus onze Heer,[14] en dat na de Consecratie het ware Lichaam van Christus daar aanwezig is, die geboren werd uit de Maagd en opgeofferd voor de redding van de wereld; gehangen heeft aan het Kruis en nu aan de rechterhand van de Vader zit; dat daar het werkelijke Bloed van Christus aanwezig is, dat uit zijn zijde vloeide. Die zijn aanwezig, niet alleen door middel van een teken en door de werkzaamheid van het sacrament, maar ook in de werkelijke realiteit en waarheid van hun aard en substantie; zoals hier in deze samenvatting uiteengezet en zoals ik het lees en begrijp. Aldus geloof ik en zal ik niet meer ten nadele van dit geloof onderwijzen. Zo helpe mij God voor dit heilig evangelie van God! »»

6 – Gods overstelpende Liefde blijft onbeantwoord

Vroeger had ik een soort wrok omdat Jezus ten Hemel was gestegen. Ik dacht, mooie God is dat die mij met de ellende laat zitten! Totdat ik besefte dat Hij ons niet als wezen heeft achtergelaten. In uitzinnige en extreme dwaasheid van Liefde heeft de God, die de Hemel en de Aarde heeft gemaakt, Zichzelf gecreëerd via de bederfelijke materie van een beetje brood en wijn, om op deze bijzondere wijze voor elkeen het Leven te kunnen zijn. Want vijanden zijn er vele, gemene listen en valstrikken belagen zijn dienaars overal, de passies, de zwakheden… Heeft u zich nooit verbaasd dat Jozef en Maria op hun vlucht naar Egypte in grote armoede waren, terwijl ze toch goud, wierook en mirre van de drie koningen hadden gekregen? Waren ze soms beroofd? De mystieke literatuur is eensluidend: Jozef en Maria hebben die schatten gelijk weer uitgedeeld omdat voor hen aardse rijkdom niet telde. Ze waren immers de koning te rijk, rijker dan koning Hamad bin Isa Al Khalifa van Bahrein, de rijkste man op aarde toen dit werd neergeschreven. Ze hadden immers de koning der koningen en schepper van het heelal in hun bezit. Dus hadden ze er ook geen moeite mee om al die geschenken weer uit te delen. Welk een rijkdom om Jezus-Hostie te ontvangen, om zo zelf een levende Hostie te worden, een woning voor God die in onze ziel schreidt beladen met goud, wierook en mirre! Goud als beeld van het onvergankelijk leven, wierook van een welgevallige en opofferende levenswandel, en mirre van het geneesmiddel voor onze ziel. Met dezelfde vrijgevigheid die Jozef en Maria eigen was, trachten wij die gaven aan onze naasten uit te delen.

We dienen te beseffen dat onze tegenwoordige tijd, die in chronologische zin op Christus' kruisoffer volgt, geen einddoel is. Het heilsplan reikt verder en veel hoger. De Hostie, vrucht van het kruisoffer, is er om voor God een lichaam te bereiden, een volk 'in' God. Op 26 april 1880 vertrouwt Marie-Julie Jahenny aan een van de broers Charbonnier het volgende toe: [15]

> «« Door zijn Kruis te huwen, heeft Jezus een geweldig schitterend verbond gesloten. Hij heeft het door zijn eigen lijden gesloten en het daarna getrans-

---

13) Eenmaal terug in Frankrijk na zijn belijdenis van 1079, publiceerde Berengarius van Tours zijn eigen verslag van de besprekingen in Rome waarmee zijn belijdenis praktisch werd ingetrokken. Dat leidde in 1080 tot weer een rechtzaak die door een synode te Bordeaux werd gevoerd, met opnieuw een ondertekende belijdenis. Hierna bewaarde hij het stilzwijgen en trok zich terug op het eiland van Sint Cosmo in de nabijheid van Tours, waar hij zijn dagen in ascetische eenzaamheid sleet. Daar stierf hij acht jaar later in vereniging met de Kerk, zoals de geschiedenis ons vertelt.

14) Er staat 'vlees en bloed', niet 'het hele lichaam', alsof het een miniatuur-Christus is. En inderdaad lijken de eucharistische wonderen aan te geven dat de Hostie het vlees (en bloed) van Christus' hart is.

> figureerd – wat een alles overtreffende verandering is – met de vreugden die hij van zijn Vader ontvangt in diens eeuwigdurend rijk. Deze vreugden zijn duizendvoud rijker en overvloediger dan het lijden waaruit ze ontsprongen zijn, om pas ten volle te worden onthuld in een nog komend glorierijk tijdperk. »»

Helaas is door de geschiedenis heen Gods overstelpende Liefde met overstelpende ondankbaarheid beantwoord en schandalige zonden. In plaats van goede gedachten aan te bieden als de Hostie wordt uitgedeeld, is men verstrooid en denkt aan heel iets anders. Als men bidt gebeurt dat oppervlakkig en met onvoldoende vertrouwen. Erger nog, sommigen naderen het altaar terwijl ze met zware zonden zijn beladen en het niet nodig hebben gevonden deze te gaan biechten. Bovendien, hoeveel Missen zijn niet in de loop der tijd op onwaardige wijze gevierd? Er zijn ook mensen die de Hostie ontvangen met het uitsluitend doel God te beledigen op een wijze waar ik me liever niet over uitlaat. Ondanks die tsunami van onverschilligheid en haat is Gods Liefde onstuitbaar. Laat zich door niets weerhouden. Dat is nu eenmaal het kenmerk van de Liefde. Het is dit aspect dat mij met stomheid slaat, dat al Gods wonderen in de schaduw stelt.

---

15) “Le Ciel en Colloque avec Marie-Julie Jahenny” (De Hemel in Samenspraak met Marie-Julie Jahenny) van Pierre Roberdel – Ed. Résiac, Montsûrs # 1982; cf. de openbaringen aan een zekere Lucie in “Le Grand Message de la Croix, 1981-1984” (De grote boodschap van het Kruis) - Téqui, Paris # 1991.

Hfst. 2

PRIESTERSCHAP EEN ROEPING, GEEN AMBT

WIE WIND ZAAIT, ZAL STORM OOGSTEN

7 – De priester, een ambtenaar?

Zoals elders in dit blad becommentarieerd, heeft het bestuur van de Dominicaanse provincie in Nederland, gevestigd te Nijmegen, in het najaar van 2007 de brochure "Kerk & Ambt" gepubliceerd en aan circa 1.400 parochies in Nederland verstuurd. Gelijktijdig werd het via de gebruikelijke nieuwsmedia in een Engelse vertaling verspreid. Het is nu (febr. 2008) ook verkrijgbaar in het Frans, Duits, Italiaans, Portugees en Spaans - een waar media-offensief! Er is sprake van een zorgvuldig beleid, strijdvaardig en beslist. Een terugtrekking of enigszins toegeven aan een juister evangelisch inzicht ligt daarom niet in de lijn der verwachting. De bedoeling is evident: de priester moet ambtenaar worden. De schrijvers van deze 38 pagina's lange brochure zijn de Dominicanen André Lascaris, Jan Nieuwenhuis, Harrie Salemans en Ad Willems. Lascaris was de bekendste. Bijna twintig jaar lang was hij betrokken bij de Ierse vredesbeweging en heeft toen veel gepubliceerd. Daarna was hij verbonden aan het Dominicaans Studiecentrum voor Theologie en Samenleving.

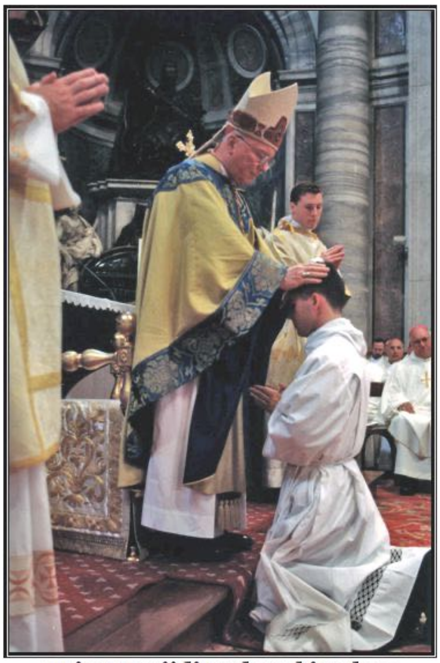

priesterwijding door bisschop

De problematiek die het provinciaal aanroert is zeer ernstig en hun brandende bezorgdheid over de crisis in de Kerk deelt ieder in mee. De voorgestelde oplossing is die van de slopershamer: wat oud is moet plaats maken voor het nieuwe. Door het alarmerend

gebrek aan priesters, waardoor veel parochies onder het huidige systeem nauwelijks nog kunnen functioneren, is een oplossing gezocht in het zogenaamde *"geloofsspiritualiteitscentrum"*. De bisschop zou verplicht zijn voordrachten van kandidaten tot het priesterschap die vanuit zo'n centrum naar voren komen tot het 'ambt' in te wijden. Uitdrukkelijk wordt gesproken van een omgekeerde piramidale structuur en, hoe kan het anders, door te wijzen naar de besluiten en discussies van het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-'65), een concilie dat door zijn interpretatie in tegenspraak is met alle voorgaande concilies in onze paar duizend jaar kerkgeschiedenis! Het voorstel getuigt van een onstellend gebrek aan geschiedkundig inzicht, maar daarover later. De conciliebesluiten moeten in hun totaliteit worden bezien en men moet wél lezen wat er staat. Dus laat u niet van de wijs brengen. De brochure decreteert dat, indien de bisschop weigert bij een kandidaat handoplegging te doen, dat dan (zo staat het er echt): ***"de parochies erop mogen vertrouwen dat zij toch echt en waarachtig Eucharistie vieren wanneer zij biddend brood en wijn delen."***

Tot besluit zeggen de broeders Dominicanen:

> «« Het huidige priestertekort is beslist onnodig en in die zin irreëel. In veel parochies zijn momenteel mannen en vrouwen hartverwarmend en inspirerend actief als eigentijdse gangmakers en bezielers, evangelische identificatiefiguren. (…) Zijn in onze Westerse samenleving ongehuwden per se beter geschikt dan gehuwden om voor te gaan in de geloofsgemeenschap? En zijn in ons Westerse cultuurpatroon mannen per se meer geschikte gangmakers en voorgangers van een Christelijke gemeente dan vrouwen? Ons antwoord en het antwoord van zeer veel medegelovigen op beide vragen is een volstrekt 'nee'. (en ook:) De officiële kerkleiding kiest principieel voor bescherming van het priesterambt in de huidige vorm boven het recht van de geloofsgemeenschap op de Eucharistie; het volgen van de officieel goedgekeurde tafelgebeden en vooral het uitspreken van de instellingswoorden is hier niet alleen belangrijker dan de gemeenschap van de gelovigen; het wordt ook gezien en gehanteerd als een exclusieve macht die voorbehouden is aan de gewijde priester. »»

2007: Heilige Week Hongkong - H. Mis met 2 bisschoppen en bijna 200 priesters

8 – Erfenis uit de roerige jaren zestig

Dat juist in Nederland dit document het licht heeft gezien, mag niet verbazen. Onder Kardinaal Alfrink is de zaak op het hellende vlak geraakt. Hij was aartsbisschop in een belangrijk tijdsgewricht, van 1955 tot 1975. Hij hield er modernistische denkbeelden op na volgens welke het bovennatuurlijke steeds meer plaats inruimt voor de emancipatie van de mens, het uitgangspunt, maatstaf en doel van de heilseconomie. Het verticale maakt hier plaats voor het horizontale en dát durven ze heilseconomie te noemen! Het Nederlandse poldermodel, gebaseerd op breed overleg en ruimte voor compromissen, heeft Alfrink vanuit het politieke speelveld in de kerkelijke structuur willen inbouwen. De veranderingen die hij nastreefde hadden te maken met bindende inspraak van de gelovigen in kerkelijke kwesties, vérgaande liturgische vernieuwingen, grote vrijzinnigheid in ethische kwesties als geboortebeperking, abortus en euthanasie, en natuurlijk de celibaatskwestie. En al waren er in die roerige tijden méér opstandige kerkprovincies in Europa, de Nederlandse viel op vanwege de eensgezindheid van haar bisschoppen met de 'veronderstelde' steun vanuit de grote geloofsgemeenschap. Bovendien was er het aanhoudende gedram van de pers dat de zaak geheel ontwrichtte.

De verandering van brood en wijn in het vlees en bloed van Jezus

Het jaar 1970 vormde een keerpunt, maar tóch niet definitief. Het Vaticaan nam van toen af aan het voortouw in onder andere bisschoppelijke benoemingen. Dit staat haarfijn beschreven in het boekje "Kardinale kwesties in Katholiek Nederland 1970-1987" van de nieuwlichter Walter Goddijn, die als bisschoppelijk adviseur het allemaal van nabij had meegemaakt. Goddijn maakte er geen geheim van dat hij de pauselijke acties betreurde. Op de omslag van zijn boek staat: *"Veel van de huidige ellende binnen de Katholieke Kerk, waaronder het ernstige priestertekort, had volgens de auteur voorkomen kunnen worden als het centrale Romeinse gezag in 1970 de standpunten van de Nederlandse bisschoppen onder leiding van Kardinaal Alfrink had aanvaard inzake [de afschaffing van] het verplichte priestercelibaat."* Dat boekje zal wel vaste literatuur zijn geworden aan de recalcitrante theologische faculteit van Nijmegen! Rome heeft getracht het tij te keren maar blijkens het ontstaan van het Kerk & Ambt initiatief was dat te weinig en te laat. Monseigneur Giuseppe Beltrami, de internuntius in Den Haag van 1959 tot 1967, waarschuwde mijn vader, Joseph Luns, de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, dat voor kerkelijk Nederland grote problemen in het verschiet lagen. Dat had hij geconcludeerd uit een analyse van het seminarie-onderwijs in den lande en van hetgeen in Nijmegen werd gedoceerd door de uiterst progressieve en invloedrijke Dominicaan Edward Schillebeeckx (1914-2009) en de zijnen.[15)]

Mijn vader was goed bevriend met Monseigneur Beltrami want hij en zijn gezin gingen elke zondag op de nuntiatuur de Mis bijwonen. Dat heeft binnen het Vaticaan voor goede contacten gezorgd. In 1980, toen mijn vader secretaris generaal van de NATO was, heeft hij zich met de op handen zijnde scheiding bemoeid van de Spaanse prins

Edward Schillebeeckx

Carlos Hugo van Bourbon-Parma met Irene Lippe-Biesterfeld (zuster van Koningin Beatrix). Kardinaal Alfrink was van plan het huwelijk te annuleren wat een de facto ontbinding zou inhouden. Toen mijn vader daar lucht van kreeg heeft hij onmiddelijk contact gezocht met de Pro-Nuntius Bruno Wüstenberg en hem geadviseerd Rome tussenbeide te laten komen om Alfrink aan te zeggen dat een uitspraak over de geldigheid van dit huwelijk buiten zijn jurisdictie viel door het feit dat het indertijd in Rome gesloten werd, in de Santa Maria Maggiore (prachtige basiliek!), en dat de jurisdictie daarom onder Rome viel. Dat is de reden waarom Alfrink zijn zin niet kreeg.[16)]

Opvallend van deze Schillebeeckx karikatuur uit 1980 van de tekenaar David Levine, is dat de Belgische Pater Schillebeeckx een keurig herenkostuum draagt, uiting gevend aan de wens van veel priesters om gewoon mens onder de mensen te zijn. Een priester mag dan wel iemand zijn met gewone menselijkheden, maar dat maakt hem nog niet tot een gewoon mens onder de mensen, net zomin als Koningin Beatrix dat is uit hoofde van haar functie. Getuigenis van Gloria Polo uit Columbia, die haar getuigenis met toestemming van de bisschop van Bogota uitdraagt: *"Wie denk je wel dat je bent om jezelf God te maken en over Mijn gezalfden te oordelen? Ze zijn 'menselijk', en de heiligheid van een priester wordt door zijn gemeenschap gevormd, die bidt, bemint en hem steunt. Als een priester zondigt, moet zijn gemeenschap rekenschap afleggen, niet hij."*

---

16) Enfant terrible Schillebeeckx is niet altijd progressief geweest. Briljant als hij was, onderwees hij reeds op zijn 29e het Thomisme aan de universiteit van Leuven, voorzeker geen onderwerp dat de Modernisten aanspreekt. In 1958 werd hij hoogleraar aan de universiteit van Nijmegen. Alhoewel er reeds duidelijke tekenen waren van een omslag, werd de breuk met het traditionele Christelijke geloof pas definitief na Schillebeeckxs kritische recensie van het boek van John A.T. Robinson in 1963: "Honest to God" (eerlijk naar God). Zijn recensie ontlokte een storm van kritiek, wat blijkbaar te veel was voor zijn gevoelige natuur, waarop hij een nieuwe recensie schreef onder de titel "Honest to Robinson". In "Honest to God" stelt Robinson voor het begrip van een God 'daarbuiten' te verlaten, die ergens in het Heelal als een 'kosmisch overste' zou heersen. "We hebben toch ook het idee laten varen van een God 'daarboven' overeenkomend met het idee van de oude man op de wolken?" In plaats daarvan stelde Robinson een eerlijk en openlijk atheïstische interpretatie van God voor, die hij als Liefde definieerde, maar dan wel met een hoofdletter 'L'. (pp. 63, 75, 105, 115-116, 127, 130) Mijn tante Agnes Luns, mijn grootvaders zus, was een soort Golda Meir-figuur, maar dan van het traditionele Katholieke geloof. Als wethoudster van Amsterdam stond zij haar 'mannetje'. Haar tegenspeelster was Mevrouw Weissmuller (de socialistische PVDA), ook zo'n sterke vrouw. Op een keer stelde Agnes een vraag aan Schillebeeckx, nadat hij een lezing had gehouden. "Maar mevrouw", antwoordde hij, "dat kunt u toch niet zeggen!!" Waarop mijn tante met haar sonore Lunzenstem en tot grote hilariteit van de zaal antwoordde: "Ohh, vindt U dat? Nou, dan zeg ik het nóg een keer!"

17) Volgens de R.-K. Kerk kan een kerkelijk huwelijk alleen door de dood van een van de echtelieden worden ontbonden; wél kan een huwelijk ongeldig worden verklaard c.q. geannuleerd, indien aan de huwelijksvoorwaarden ten tijde van de inzegening van het huwelijk niet werd voldaan, bijvoorbeeld omdat een der partners nog altijd met iemand kerkelijk was getrouwd of indien vooraf een notariële akte was ondertekend waarin staat dat de huwelijksgelofte onder dwang plaatsvond, zoals in 1955 door Prinses Irene von Fürstenberg, toen 15 jaar oud. Men kan kerkelijk van tafel en bed scheiden, maar dan mag niet met dezelfde persoon hertrouwd worden en pas met een ander nadat de voormalige partner is overleden.

Voetnoot van de redactie van het tijdschrift ‘De Brandende Lamp’ waarin dit artikel destijds verscheen:

> «« Ook vanuit onze kring werd in die dagen actie ondernomen richting Rome. Onze eerste voorzitter, oud-Kamerlid Klaas Beuker, had inside information gekregen over het voornemen het huwelijk van prinses Irene ongeldig te verklaren. Wij hebben toen samen – Klaas Beuker en ikzelf als zijn naaste medewerker (in casu Jan Leechburch Auwers) – te Rome diverse Curie-instanties bezocht en ze over deze zaak geïnformeerd. Daarbij werd onzerzijds vooral accent gelegd op het feit dat als het om personen van koninklijke bloede gaat eventuele uitspraken inzake een ongeldigverklaring tot de pauselijke pregoratieven behoort en niet die van de lokale bisschop. »»

Een belangrijke eclips vond plaats toen een radicale groep binnen de Nederlandse kerkprovincie, Platform geheten, op 8 mei 1980 een bijeenkomst organiseerde. Sindsdien noemden ze zich de Acht-Mei-Beweging.[18] Deze groep werd geïnspireerd door het politieke, sociale en theologische engagement van hoe kan het anders: Pater Schillebeeckx. Op die 8^{e} mei kwamen veertig mensen bijeen om stelling te nemen tegen de besluiten van Bijzondere Synode van de Nederlandse bisschoppen, die op 31 jan. waren geratificeerd in de Sixtijnse Kapel te Rome. De centrale kwestie betrof de positie van leken, priesters en diakenen binnen de Kerk. De Acht-Mei-Beweging kon rekenen op een grote achterban en stond voor de democratisering van de Kerk waarbij de basis voortaan allesbepalend zou zijn en de bisschoppen en de paus weinig meer in de pap te brokkelen zouden hebben. Een der brandende kwesties was intercommunie. Besluit 46 van de Bijzondere Synode stelt: *“Intercommunie tussen gescheiden broeders [Protestanten en Rooms-Katholieken] is niet het antwoord op de oproep van Christus tot volmaakte eenheid.”* Het is veelzeggend dat de Pater Dominicaan Oostvogel op 30 mei 1998 demonstratief tegen het verbod op intercommunie in verzet kwam tijdens de huwelijksceremonie van de Protestantse Prins Maurits met een Katholiek meisje, die rechtstreeks over de landelijke televisie werd uitgezonden en een zeer grote kijkdichtheid genoot. In de tachtiger jaren was Oostvogel vice-voorzitter van de Acht-Mei-Beweging. Tijdens dat huwelijk was de eucharistieviering in een Hervormde kerk (sic!) en nodigde hij ieder ter communie uit, waaraan enkele Protestantse leden van het Koninklijk Huis gehoor gaven waaronder oud-koningin Prinses Juliana. Dit leidde tot grote opschudding onder de kerkleiders van Protestantse gezindte en de in den lande kleine groep van trouwe Rooms-Katholieke gelovigen. De dagelijks terugkerende praktijk van de Eucharistie is zo essentieel voor de geloofsbeleving van een priester dat een priester die de werkelijke tegenwoordigheid van de Heer in de Hostie categoraal ontkent – wat iets anders is dan twijfelen aan – hiermee ook de godheid zelf van Christus ontkent.[19]

9 – De desacralisatie van de Stad Gods

Men spreekt van een schismatieke beweging die in gang is gezet. Schisma betekent kerkscheuring, maar wat hier gebeurt is veel erger. Vroeger trokken de ketters zich uit zichzelf uit de Kerk terug om hun eigen kerk te stichten in de wetenschap dat de Heilige Moeder de Kerk ze onmiddelijk uit haar schoot zou verwijderen. Maar tegenwoordig willen ze niet anders dan erin blijven. De Rooms-Katholieke Kerk is het oudste

18) Op 21 november 2003 werd de Acht-Mei-Beweging overbodig geacht en officieel ontbonden. Wat bleek: haar achterban was te sterk in omvang afgenomen door de verdergaande ontkerkelijking en vergrijzing.

19) Een in het Engels verschenen artikel over dit soort ontwikkelingen is van de hand van Michael Gilchrist in 1988: “De na-oorlogse crisis in de Nederlandse Kerk tot aan de tachtiger jaren - Het Nederlandse experiment: groei van een Nieuwe Kerk” (The Post-war Crisis in the Dutch Church).

instituut op aarde. Dat geeft status. Dat geeft macht. Meer nog, de opstandige priesters willen gewone mensen zijn die lid zijn van een gewone menselijke vereniging, maar toch niet buiten Rome. Priesters zijn inderdaad gewone mensen, maar wel met een bijzondere functie en toerusting dankzij die speciale priesterwijding, dat onuitwisbare teken waaraan ze zelfs in de Hel te herkennen zijn. Ten diepste willen de opstandigen de scheidsmuur tussen het wereldse en sacrale neerhalen. De heidenen aanbaden vroeger nederig afgoden en stonden daarmee op een hoger plan dan wat zich nu afspeelt. Door de ‘God is dood’ mentaliteit is de Eucharistie ontheiligd en aldus is het gif in het hart zelf van het Mystieke Lichaam binnengedrongen. Dat doen ze door van het Allerheiligste Sacrament van Jezus’ Lichaam en Bloed een gewone broederlijke maaltijd te maken in herinnering aan die ene broeder, de ‘mens’ Jezus, die ons een voorbeeld heeft nagelaten. Het is dus letterlijk, met goede bedoelingen omkleed, een broodmaaltijd geworden. Wat een miserabel geloof! De devotie tot het Heilig Sacrament is daarmee volledig komen te vervallen, wat alleen maar kan leiden tot een verder afkalven van de Kerk, …en dat onder het mom van vrijheid, naastenliefde en verdraagzaamheid. De goddelijke openbaring is hiermee tot mensenmaat verlaagd, ontdaan van haar mystiek en bovennatuurlijkheid. Sinds de jaren vijftig hebben de parochies het pad van de lauwheid betreden zich uitend in onverschilligheid voor het mislezen én het bijwonen van de Heilige Mis. Tenslotte is een punt bereikt van een totale minachtig voor het Heilig Misoffer. In dat stadium verkeren we nu.

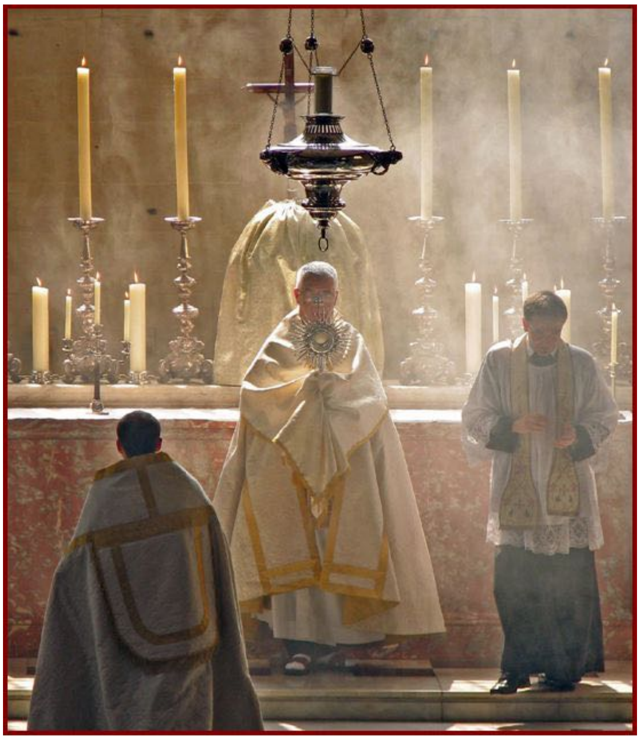

Op Sacramentsdag, zondag 10 juni 2007, nemen katholieken van Oxford deel aan een Eucharistische Processie vanaf het Oxford Oratorium naar de r.-k. Miskapel, met een tussenstop bij de Zwarte Broeders Priorij waar een preek werd gehouden door bisschop William Kenney CP, de adjunct van Birmingham.

Foto O.P. Lawrence

Rest nog de haat die anderen wil beletten het Heilig Sacrament te aanbidden, al was het op het feest van Corpus Christi (Christus’ Lichaam), ook gekend als Sacramentsdag. De Latijnse benaming is: “Dies Sanctissimi Corporis et Sanguinis Domini Iesu

Christi” (Dag van het Allerheiligste Lichaam en Bloed van Jezus Christus de Heer). Het wordt op de donderdag na Drievuldigheidszondag gevierd ter herdenking van de instelling van de Heilige Eucharistie op Witte Donderdag. En zoals we weten valt Drievuldigheidszondag op de eerste zondag na Pinksteren. Sacramentsdag werd in 1246 op voorspraak van een Belgische non door de bisschop van Luik ingesteld, om 65 jaar later door een algemeen concilie te worden bekrachtigd. Dit gaat vergezeld van een plechtige processie. Maarten Luther zei in zijn preek nr 1521, doelend op de door de straten gaande processie: *“Tegen geen enkele festiviteit sta ik vijandiger dan dit”,* wat komend uit zijn mond een sterke aanbeveling is om het juist wel te doen. Thomas van Aquino heeft daar een prachtige dienst voor geschreven. De instelling van Sacramentsdag was in die tijd noodzakelijk omdat de aanbidding die Jezus toekwam sterk werd verwaarloosd. Ter versterking van het geloof greep men dit middel aan van openbare aanbidding van het Lichaam Gods in de vorm van de Heilige Hostie. Laten wij als getrouwe Christenen ernst maken met dat feest om zodoende eerherstel te brengen voor de miskenning van deze immense genadebron die het Heilig Sacrament is alsook voor de aanverwante beledigingen en misstanden waarmee de schenker alles goeds wordt bejegend, Hij die vooral Zichzelf schenkt. In de boodschap van het Boek der Waarheid van 18 jan. 2012 zegt Maria, de Moeder van de Verlossing: *“Jullie beledigen mijn zoon wanneer jullie de Heilige Eucharistie in de hand ontvangen.”*

10 – Een déjà-vu

Het verbazingwekkende van het Kerk & Ambt initiatief is dat het een wederopstanding is van “La constitution civile du clergé” (de burgerlijke regeling voor de geestelijkheid), maar nú voortkomend vanuit de boezem der Kerk zelf. Deze wet werd op 12 juli 1790 door het Franse parlement aanvaard. Nog geen jaar eerder was de inname van de Bastille. Dat moest het aambeeld worden voor de vernietiging van het paapse geloof: écraser l’infâme ! (verpletter de geschandvlekte). Het heette een administratieve regel te zijn, zoals het voorstel óók wordt voorgehouden door Kerk & Ambt. Vooral de volgende zinsnede uit de Burgerlijke Regeling is vermeldenswaard: *“Parochiepriesters moeten door de kiesgroepen van districten worden gekozen.”* Dát was de kern. Het is wel erg naïef te veronderstellen dat de Vrijmetselarij, die momenteel een sterkere rol in de maatschappij vervult dan tijdens de Franse revolutie, waar zij de drijvende kracht van was, niet direct of indirect bij het Kerk & Ambt initiatief betrokken is. Dit is koren op hun molen. En het is daarom niet te sterk gesteld dat dit initiatief de kiemen in zich draagt van de vernietiging van Christus’ Kerk op aarde.

Na de introductie van “La constitution civile du clergé” hield het bijna voltallige episcopaat voet bij stuk. Hun publieke verklaring eindigde dat men niet moest menen dat het met de kerkdiscipline hetzelfde was gesteld als met de staatsinrichting alsook dat het Huis Gods zich zou lenen om door mensen te worden veranderd.[20)] Hoe actueel! Bijna de helft van de priesters bezweek en zwoer trouw aan de nieuwe regeling. Wie weigerde was schismatiek (réfractair) en moest worden gedeporteerd met maar één zékere uitkomst: de dood! Paus Pius VI hield ons het volgende voor in zijn toespraak naar aanleiding van de dood van de vrome Koning Lodewijk XVI, die op het schavot omkwam:

> «« Wie zou eraan durven twijfelen dat deze monarch niet in eerste instantie uit geloofshaat is omgebracht, uit een geest van razernij tegen de Katholieke leerstellingen? Reeds lang waren de Calvinisten aan het samenspannen om in

---

20) «Enfin q’on ne crût pas qu’il en était de la discipline de l’Église, comme de la police des états, et que l’édifice de Dieu était de nature à être changé par les hommes.» Dit is ontleend aan de befaamde “Exposition des principes sur la Constitution civile du clergé”, verklaring door 149 bisschoppen ondertekend die in Frankrijk en daarbuiten een enorme weerklank vond.

> Frankrijk de ondergang van het Katholieke geloof te bewerken.[21)] (en ook:) Het belangrijkste verwijt dat men tegen deze vorst heeft weten in te brengen, sloeg op de onverbiddelijkheid waarmee hij het voorstel tot deportatie van de priesters weigerde te aanvaarden en bekrachtigen, alsook zijn brief aan de bisschop van Clermont waarin hij uitlegde dat hij vast van plan was om, zodra zich daartoe de gelegenheid voordeed, de Katholieke geloofspraktijk te herstellen. Volstaat dit niet om te mogen vaststellen en verdedigen dat Lodewijk een martelaar was? »»

Het geloofsgetrouwe en koningsgezinde volk van La Vendée (Anjou, Bretagne, Poitou) pikte niet dat hun door Rome gekozen priesters moesten onderduiken. De militaire conscriptie van maart 1793 was de aanleiding voor een regelrechte oorlog, zelfs met grote veldcampagnes en belegeringen. Aan de kant van de regulieren (les Bleus) werden geen krijgsgevangenen gemaakt. Iedereen werd zoveel mogelijk over de kling gejaagd, inclusief vrouwen en kinderen. Ze werden verdronken, gewurgd, verstikt, of men liet ze gewoon in de gevangenissen verhongeren, volgens de manier die dan het beste uitkwam en wat het minste geld kostte. Waar mogelijk werden de oogst- en de voedselvoorraden vernietigd. Het vet dat uit de lijkverbrandingen druipte werd opgevangen en in de lazaretten gebruikt…

Na een meer dan verschrikkelijke strijd moest Parijs inbinden. Zelfs de ‘helse kolonnes’ moesten bakzeil halen, die de parlementaire opdracht hadden gekregen om toch vooral zwangere vrouwen om te brengen, *“deze broednesten van struikrovers”*. Op 10 nov. 1799 neemt Napoleon Bonaparte de macht over, die als gesel diende van het afvallige Europa.[22)] Hij is verstandig en kent zijn prioriteiten; een uitputtingsoorlog, zoals in de Vendée, dient nergens toe. Op 28 dec. kondigt hij een vrijheid van godsdienst af die beklijft; een eerste stap daartoe dateerde al uit 1795. Toch was Napoleon geen geloofsvriend,[23)] en daarom wordt hij in 1809 geëxcommuniceerd (wat het signaal was voor zijn door God gewilde militaire nederlagen). Het Concordaat van 15 juli 1801, dat Napoleon met Paus Pius VII sloot, was in feite het directe resultaat van de heroïsche strijd van de Vendéens. Het Concordaat bevestigde de Katholieke praktijk weer als de primaire geloofsorde, wat het fiasco betekende van La constitution civile

---

21) Met deze vaststelling verwees Pius VI naar de verschrikkelijke slachting onder de Katholieken van Nîmes, op 13, 14 en 15 juni van het jaar 1790, die door de Calvinisten (Hugenoten) was ontketend, zich daarin gesteund wetend door de Assemblée Nationale, om aldus de stad Nîmes te straffen voor hun stappen bij de koning om de acceptatie van “La constitution civile du clergé” te dwarsbomen. De constitutie werd de volgende maand definitief door de Vergadering aanvaard, en wel op 12 juli.

De godsdiensttwisten in het departement van de Gard, waar Nîmes zich bevindt, kennen een langdurige en zeer pijnlijke geschiedenis. De herroeping in 1685 van het Edict van Nantes door Lodewijk XIV veroorzaakte in deze regio heftige reacties van de kant van de Protestanten (oorlog der Camisarden), wat de koninklijke troepen moesten onderdrukken via een systeem dat bekend staat als de Dragonnades. De 18e eeuw verliep vreedzaam totdat in de aanloopfase van de Revolutie de oude twisten weer oplaaiden. De navolgende wraak van de royalisten tijdens de tweede Restauratie was bloedig en telt in breder verband als een van de meest trieste gebeurtenissen tijdens de Witte Terreur (juli-augustus 1815).

22) De staatsgreep van 18/19 Brumaire in het jaar VIII van de revolutionaire kalender wordt algemeen beschouwd als het einde van de Franse Revolutie en het begin van de Napoleontische dictatuur.

23) Paus Pius VI veroordeelde de Franse Revolutie en de onderdrukking van de Katholieke Kerk in Frankrijk die daaruit voortvloeide. Franse troepen onder leiding van Napoleon Bonaparte versloegen het pauselijke leger en bezetten de pauselijke staten in 1796. In 1798 werd de Paus omdat hij weigerde afstand te doen van zijn wereldlijke macht, gevangen genomen en naar Frankrijk getransporteerd. Hij stierf achttien maanden later in Valence op 29 augustus 1799.

du clergé. De tol was hoog. De “Grote Oorlog” van La Vendée, met zijn twee miljoen inwoners, werd in febr. 1795 beslecht en had 400.000 levens gekost, waarvan 180.000 regulieren (les Bleus) en 220.000 Vendéens (les Blancs).

11 – Niets kan Gods triomf stoppen

Wat wij in de 21e eeuw meemaken is nog veel erger dan onder de Franse Revolutie en later het Communisme. Gods rijk op aarde en zijn kudde worden niet meer rechtstreeks bedreigd, maar het geloof wordt binnenin het mystieke kerklichaam gesmoord totdat enkel hier en daar nog een vlammetje overblijft. De goddelijke Liefde moet steeds meer plaats ruimen voor de wereldse normen en waarden. Kardinaal Pacelli heeft dat zien aankomen. Voordat hij Paus Pius XII werd, waarschuwde hij dat *“een dag zou komen dat de beschaafde wereld zijn God zal ontkennen, dat de Kerk zal twijfelen zoals Peter [overmand door angst] twijfelde. Ze zal geneigd zijn te geloven dat de mens God is geworden, dat zijn Zoon slechts een symbool is en, in de kerken, zullen Christenen vergeefs zoeken naar de rode altaarlamp waar God op hen wacht.”*

De Kerk beleeft nu zijn Golgotha. Toch zal geen enkele demonische of menselijke aktie Gods triomf kunnen schaden. *“Nooit groter overwinnaar is God wanneer zijn zaak verloren lijkt en nooit wordt de duivel radicaler overwonnen als lijkt dat hij het tweegevecht gewonnen heeft.”* Dit zijn de woorden van Professor Jean Vaquié, die grote Franse naconciliaire voorvechter van de kerkelijke traditie, die tevens zei: *“Het was hetzelfde op de Calvarieberg toen volgens de wens van de vorsten, priesters en het uitverkoren volk, de Zoon van God dood aan het Kruishout genageld hing, en Satans triomf totaal leek. En toch! Totaal was diens nederlaag, want het verlossingswerk van het menselijke geslacht was door het offer van onze Heer volbracht.”*

12 – Een vloedgolf van genade

Als het Heilig Misoffer tot een zuiver ritueel is verworden, een nobel toneelstuk, wie wil dan nog priester worden? Een verdergaande desacralisatie kan nooit de oplossing zijn voor het gebrek aan priesterroepingen. Die moet juist in een herwaardering van het Heilig Misoffer worden gezocht. Een oplossing in die zin wordt ons aangereikt door de eerbiedwaardige Conchita Cabrera de Armida (1861-1937). Men noemt haar de Grote Conchita van Mexico. Deze vrouw heeft vanuit een levendige dialoog met Christus veel geschreven over de Heilige Eucharistie.

Zij, moeder van negen kinderen, leefde in een tijd van grote geloofsvervolging, waarbij de periode van 1910 tot 1921 rechtstreeks met de Franse Revolutie kan worden vergeleken. Op last van de staat werden kerken gesloten en priesters vermoord. De “Tien tragische dagen” van Mexico lopen parallel met “Le Règne du Terreur” (het Franse terreurbewind). In de eerste vijftien maanden van het God-hatende regiem werden in Mexico 80.000 mensen om het leven gebracht. Dat zou aangroeien tot 900.000, en dat op een bevolking van 15 miljoen! In 1926 werd onder zware sancties verboden nog ergens de Heilige Mis te lezen in wat bekend staat als de Wet Calles. Critici kregen twee jaar gevangenisstraf. Vooral het onderwijs kreeg het zwaar te verduren. Alleen mochten lesgeven die hadden ondertekend dat ze een onverzoenlijke vijand van de Katholieke Kerk waren. Calles verklaarde: *“We moeten de gewetens van de jongeren inpalmen, want ze behoren en moéten de revolutie toebehoren. We moeten absoluut de klerikale en conservatieve vijand uit de loopgraven verdrijven waarin hij zich verbergt, ik doel op het onderwijs.”* Het is in deze context dat Conchita over Gods priesters en de Heilige Eucharistie schreef. Zij geeft ook de remedie voor onze huidige crisis die nog lang niet is uitgewoed.[24] Ik citeer uit haar omvangrijke werk: [25]

«« In onze moderne wereld zijn de bezigheden en problemen die de mensen het hoofd moeten bieden zo talrijk en zo beangstigend, dat ze vaak zo snel mogelijk een oplossing moeten vinden. Dat is in het bijzonder het geval bij priesters die het risico lopen zich in vele aktiviteiten te verliezen. En als ze zijn afgeleid door de ontelbare verplichtingen die hun roeping met zich meebrengt, gaan ze hun geest pijnigen om te trachten hun gebedsleven in overeenstemming te brengen met de taken die op ze wachten. Deze eenheid in hun leven, dit [louter uitwendig] op orde brengen van hun roeping, met zelfs de eenvoudige praktijk van actes van vroomheid, is menselijkerwijs onmogelijk te verwerven, zelfs indien dit door dat laatste wordt bevorderd. Om hun leven en roeping te verenigen, moeten de priesters Christus navolgen wiens voedsel bestond uit het doen van de wil van Hem die Hem had gezonden om zijn verlossingswerk tot stand te brengen. »»

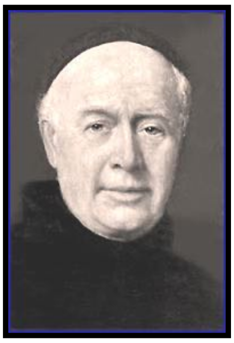

Hoe kunt u de liefde van God zoeken en vinden? U zult dat in het Allerheiligste Sacrament vinden: zijn Liefde wordt daar tot aanbidding uitgestald. Daar wenst Hij zich te geven. Het is daar dat de engelen met verbijstering het schouwspel gadeslaan van de overmaat van Jezus' liefde. Als het nog zo was dat Jezus in een mensenhart kwam dat even mooi en puur was als dat van een engel; maar Jezus komt in een onvolmaakt hart, en vergenoegt zich daarin, een hart dat beladen is met dagelijkse zonden en gebreken. Bij de aanblik daarvan kunnen zelfs de schoonste engelen onvoldoende bewondering opbrengen voor hetgeen Jezus in zijn oneindige liefde doet.

Pater Paul van Moll, bid voor ons

Ontleend aan: "Père Paul de Moll (bénédictin belge) – un thaumaturge au XIXe siècle" van Édouard van Speybrouck (2007, Transiit Benefaciendo, p. 126).

Ziehier een actueel probleem in de uitoefening van het priesterschap. De manier waarop het document Kerk & Ambt is opgesteld, past daarbij en doet denken aan een wanhoopskreet. De pastoor draagt zijn parochie. Wát een last! Maar dragen de parochianen ook hun pastoor? Bidden zij voor hem? Tot mijn schaamte moet ik erkennen dat ik vroeger nauwelijks voor de priesters van mijn parochies bad (ik ben verscheidene keren verhuisd). Jezus zei tot Conchita:

---

24) Alhoewel het Vaticaan zich niet onbetuigd laat, is de crisis nog lang niet uitgewoed. Zo heeft op 15 maart 2008 een boek van Jürgen Mettepenningen, die verbonden is aan de theologische faculteit van Leuven, het licht gezien: "De Kerk bloost - pleidooi voor een gedurfder beleid". Mettepenningen pleitte ervoor dat de kerk "een grote profileringsdrang" aan den dag legt. De taal van de eucharistieviering zou moeten worden opgefrist: "Deze taal is niet meer de volkstaal van vandaag. Je kunt geen boodschap van leven verkondigen in een dode taal." Het kan ook niet volgens Mettepenningen dat er op bepaalde plaatsen geen Missen meer worden gevierd omdat er geen pastoor is. Er worden ook te veel kerkelijke vieringen georganiseerd voor mensen die anders nooit het kerkgebouw binnengaan. De maatschappij moet daarom zelf rituelen organiseren voor scharniermomenten in het leven, aldus de theoloog. Ook het priesterschap voor vrouwen is volgens hem een outdated probleem, dat de kerkelijke overheid zelf heeft gecreëerd en een bron vormt van voortdurende zelfverarming. Mag ik Mettepenningen vragen: "Indien het Misoffer in persona Christi is, een man, hoe kan de priester dan een vrouw zijn?"

25) De citaten van de Grote Conchita zijn ontleend aan "Conchita Cabrera de Armida – au cœur du Mystère Eucharistique", door Juan Gutiérrez Gonzáles, Pierre Téqui éditeur, Paris # 2004. (pp. 108-109, 301, 295-97)

««« Ik wil dat in alle parochies de trouwe gelovigen hun zondagse communie aan de priesters opdragen, die het ontvangen van de Heilige Geest heel erg nodig hebben. Ik beloof dat de weldadige effecten binnen de Kerk niet op zich zullen laten wachten. »»»

Toch worden de priesters niet ontzien, want zegt Jezus:

««« Indien de duivel in mijn wijngaard terrein heeft gewonnen is dat door het gebrek aan heilige arbeiders die er werken. In hun plaats zijn er slechts lauwe priesters, verstrooid en mondain, die zich naar de geest van de wereld voegen en zich hebben laten meeslepen door het heersende klimaat, zonder tegenstand te bieden of zichzelf geweld aan te doen, onderwijl het belangrijkste van hun dienstwerk verwaarlozend, wat inhoudt dat zij zich in Mij transformeren. »»»

Voorts wordt in Conchita's werk uitgelegd hoe in een aandachtige en getrouwe mislezing de priester één met Christus wordt. Dat heet in persona Christi. Want het is Christus die het Misoffer doorheen de priester verwezenlijkt. Op die manier ontvangt de priester alle genaden die hij voor de vervulling van zijn heilig dienstambt nodig heeft. Zoals het brood wordt getransubstantieerd, legt Conchita uit, zo wil God ook de priester transsubstantiëren, wat in dat laatste geval niet door een enkel woord tot stand komt, maar in zijn gehele leven steeds meer tot uiting moet komen. Voortbouwend op dat thema, spreekt Jezus:

««« Begrijp wel dat deze wens van transsubstantiatie van de priesters in Mij geen simpele en min of meer belangrijke devotie is, maar het vormt een essentieel punt waar geen rekening mee wordt gehouden en toch voor de overwinning van de Kerk van het grootste belang is. De tijd is gekomen voor een diepe vernieuwing in de harten van de priesters om deze hartewens van Mij te beantwoorden. Bij het ontbreken hiervan zal de Kerk zich niet geestelijk naar de heiligheid kunnen ontwikkelen zoals Ik die verlang.

De priesters volgen vaak de neiging van hun menselijke natuur zonder hun blik omhoog te richten. Ze blijven aan aardse en materiële zaken gekluisterd die bevuilen en Gods zaken onteren. Daarom wil Ik dat het leven van de priesters, hun gehele wezen, hun hart, hun ziel en hun leven geestelijker worden. Kortom, Ik wil dat alles in hen zich in Mij transformeert.

Zal Ik je het geheim van mijn hart zeggen wat de priesters betreft? Ja, Ik zal het zeggen: Ik wil van mijn priesters rijke mensen maken en ze overladen, niet met ijdele en vergankelijke rijkdom, maar met Mijzelf, met alles wat Ik ben, met alles wat Ik heb, zodat ze reeds vanaf deze aarde met de Heilige Drieëenheid verenigd zullen zijn.

Ach! Als je eens wist hoezeer Ik ernaar verlang de priesters met Mij te verenigen! Mijn ziel verdraagt niet ze zo vér en zo verloren te zien. Hun onverschilligheid, hun deloyaliteit, hun koud en kil zijn ten opzichte van mijn Kerk, hun ongeïnteresseerdheid in geestelijke zaken en voor de zielen, dat zijn de zaken die Mij het meest kwetsen. Ziedaar wat Ik wil zien verdwijnen, minder voor mijn plezier dan voor hun eigen heiligheid. Ziedaar wat de vreugde op het gezicht van de Vader kan doen terugkomen!

O! Mijn dochter! Vraag die geestelijke hernieuwing van de priesters, wat alleen maar kan gebeuren indien ze werkelijk de Heilige Geest ontvangen en in Mij worden omgevormd…

Indien de priesters Mij waardig op aarde vertegenwoordigen, indien ze zich in Mij omvormen, zal zich een vloedgolf van genade over de mensen uitstorten. Het zal zijn alsof men een deur opent waardoor God binnenkomt en overdadige nieuwe gaven begint te verspreiden, nieuwe charisma's, onvermoede verlichting en schatten die allereerst in de gereinigde en geheiligde harten van de priesters

> zullen worden ontvangen. Het zal zijn alsof men een nieuwe bres slaat om de Vader in staat te stellen zijn genaden over zijn goddelijke Zoon heen te storten, zijn enige priester in wie Hij alle priesters aanschouwt. »»

Tot slot nog de volgende vermaning die goed past bij de crisis in de tegenwoordige Kerk. Het betekent dat de kerkgangers ervoor moeten wachten om door onbarmhartige en eigenzinnige kritiek de eenheid nog verder te verstoren:

> «« Begrijp wel dat alles wat dit eenwordingswerk tussen Mij en de priester wil verstoren uit de duivel is, en dat allles wat er niet op is gericht deze eenheid op te bouwen verkeerd is en niet naar de Hemel leidt. »»

Foto aan het begin van dit artikel:

Patriarch Bartholomeüs I van de Orthodoxe Kerk participeert in de pauselijke H. Mis in the R.-K. Kerk van de Heilige Geest in Istanboel op 29 nov. 2006 tijdens het officiële bezoek van Paus Benedictus XVI aan Turkije.

Programma:

28 nov. Paus Benedictus XVI arriveert in Ankara waar hij de Eerste Minister Recep Tayyip Erdoğan ontmoet; bezoekt het mausoleum van Mustafa Kemal Ataturk, de oprichter van de moderne republiek; ontmoet dan President Ahmet Necdet Sezer.

29 nov. De Paus gaat naar Efese om de Heilige Mis te vieren op de plaats waar de Allerheiligste Maagd Maria ten hemel is opgenomen en gaat daarna naar Istanboel om Patriarch Bartholomeüs I te ontmoeten, de geestelijk leider van de Orthodoxe Kerk, de eerste van een aantal ontmoetingen.

1 dec. De Paus bezoekt de Hagia Sofia (Christelijke kerk uit de 6e eeuw die in 1453 in een moskee is gewijzigd en als model heeft gediend voor alle andere moskeeën die sindsdien zijn gebouwd. In 1935 werd er een museum van gemaakt; de Paus bezoekt ook de befaamde Blauwe Moskee.

Hfst. 3

‘DE OVERWINNENDE KERK’

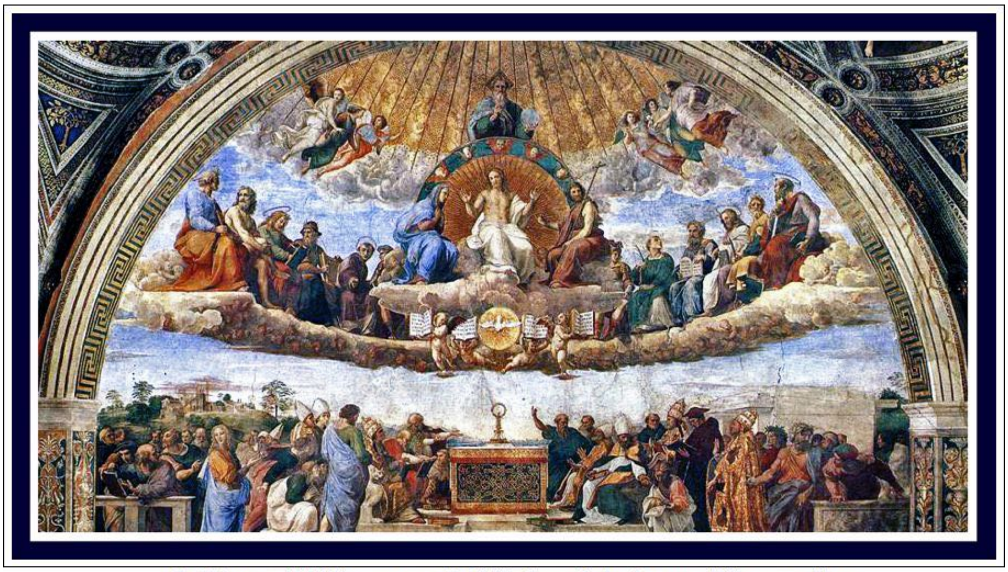

De Disputa (1509) - een van Rafaëls fresco's in de pauselijke vertrekken

Ons vorige artikel besprak de brochure ‘Kerk en Ambt’ van de Nederlandse pater Dominicanen waarin een nieuwe organisatie werd voorgestaan van priesters en volk, zich verenigend in het zogenaamde geloofs-spiritualiteitscentrum. Daarmee zou tegemoet worden gekomen aan het gebrek aan roepingen tot het priesterschap en aan de leegloop der kerken. Het is typisch voor deze tijd de oplossing van een probleem te zoeken in een aangepaste organisatievorm, in structuren en overlegorganen. Hun organisatorische plan zou aan onze eigentijdse behoeften tegemoet komen. Het lijkt ons goed hierop een nadere toelichting te geven, nu op 8 april 2008 de landelijke bisschoppen hebben gereageerd via een herderlijk schrijven: ‘Kerk, Eucharistie en Priesterschap’.

13 – Niets doen en op de Belofte wachten

Maar hoe kan een nieuwe organisatievorm daarin voorzien als de essentie een geloofscrisis betreft? Want zoals de bisschoppen stellen staat *“de roepingencrisis in een bredere context van een geloofscrisis en een navolgingscrisis, ja van een bepaalde cultuurcrisis.”* Crisissen zijn er meer geweest. De paters Dominicanen doen voorkomen alsof we in een ongekende situatie zitten. In sommige opzichten is dat zo, maar niet ten aanzien van het gebrek aan priesters en de alomtegenwoordige geloofsafval. De Kerk heeft het nooit gemakkelijk gehad, want elke generatie moet de Heer opnieuw ontdekken. Neem nu de dertiende eeuw. De voorafgaande eeuw was er een van ongekende kerkbloei, maar het herfsttij zette vroeg in. In de beginjaren van de dertiende kreeg Franciscus van Assisi een droom waarin God hem opriep Zijn vervallen Kerk te gaan herbouwen. Toen hij wakker werd, nam hij terstond een troffel ter hand en begon stenen te verzamelen voor herstel van het vervallen kerkgebouw waarin hij die nacht had doorgebracht. Maar al gauw begreep hij dat God iets anders wenste en toen begon hij met zijn prediking van bekering en boete. Dat was het wat de Kerk in die tijd nodig had! Gebouwen neerzetten, eigentijdse structuren, dat zijn mooie dingen, maar raken niet de kern. God is een zwerver die aan de deuren klopt en vraagt: “Alstublieft, mag ik bij U logies houden?” De Koning van het Heelal, bekleed met onvergelijkelijke

majesteit en glorie, Hij wil bij ons verblijf houden. Daar verlangt Hij naar, en Hij spreekt ons zondaars aan met ‘u’ en zachtjes wenkend vraagt HIJ: “Mag IK?” Het geloof is belangrijker dan een structuur.

Laten we wel wezen. Het vertrekpunt van de Vroege Kerk was geen managementplan. In de veertig dagen voor zijn hemelvaart, meent u dat Christus het nodig vond een brainstormingsessie te houden met flipchartpresentatie waarbij Hij in driedelig pak gestoken zijn plan trok? Ik denk van niet. Hij sprak wel aangaande de dingen van het Koninkrijk en toen Hij was uitgepraat, gebood Hij: “Jullie mogen niets doen en moeten op de Belofte wachten.” Niets doen, wat een vreemde taak! De belofte? Ja, de belofte, de belofte van de Heilige Geest. Die Heilige Geest werkt nog steeds, maar niet zo sensationeel. Geen vurige tongen meer en geen huisschuddende wervelwind.

Voorstudie van de Disputa, in de eindcompositie linksonder geplaatst

14 – De Strijdende en de Triomferende Kerk

Voordat we onze aandacht richten op de belofte van de Heilige Geest in relatie tot ons onderwerp, vestig ik eerst uw aandacht op Jezus’ veertig-dagen prediking aangaande de dingen van het Koninkrijk (de periode tussen opstanding en hemelvaart). De gehele christologie kan onder deze term worden geplaatst. Een synoniem voor koninkrijk in deze betekenis is ‘theocratie’. Reeds nu ligt dat binnen ons bereik voor die gedeeltes van ons persoonlijke leven en het maatschappelijk bestel waarvoor wij dat nastreven, gebruikmakend van de genademiddelen die de Heilige Kerk ons biedt.[26)]

De theocratie, ofwel het Koninkrijk Gods, bestaat overal waar de strijdende Kerk hier op aarde en de zegevierende Kerk daarboven met elkaar zijn verenigd. Ik moet in dit opzicht aan de grandioze fresco van Rafaël denken, dat zich in de pauselijke vertrekken bevindt en bekend staat als “De Disputa” of “De Deliberatie over het Heilig Sacrament”.[27)] Deze fresco kan als een afbeelding van de vereniging van de strijdende Kerk

26) In het licht van de genadegaven die de Kerk ons biedt, kan zonder overdrijving worden gesteld dat de twintig eeuwen, die God tot nu toe aan de mensheid heeft gegund, in zoverre als verloren kunnen worden beschouwd daar ze in feite nauwelijks althans onvoldoende zijn benut.

beneden en de zegevierende Kerk boven worden beschouwd. Deze staan niet los van elkaar. Door het verband tussen deze twee instanties wordt de strijdende Kerk alhier tevens een overwinnende Kerk. Indien dat verband faalt, wordt de wereld aan de krachten van de vernietiging prijsgegeven.

Rafaëls schildering is rondom de Heilige Geest en de monstrans gedrapeerd die de gewijde Hostie bevat, staande op het altaar. Menselijke figuren, geconcentreerd op en in aanbidding van de Heilige Hostie, zijn als elementen van de zegevierende en van de strijdende Kerk in twee halve cirkels opgesteld, de een boven de ander. God de Vader, in hemelse glorie badend, zendt de Heilige Geest uit over de menigte van bijbelse en kerkelijke figuren, die – al deliberérend over de Hostie – de Heilige Mis onderschrijven. Beneden in de compositie staan in een uitgebreid landschap, dat door het altaar, het eucharistisch Offer en de Heilige Geest worden overheerst, heiligen, pausen, bisschoppen, priesters en de menigte van gelovigen. Zij vertegenwoordigen de strijdende Kerk hier op aarde, die destijds heldhaftigheid heeft betoond en dat ook zal blijven doen, wijl zij met het geestesoog de Heilige Drievuldigheid aanschouwt. Doorheen het altijddurende Offer van de Hostie smeekt zij de bijstand af van de boven hen tronende zegevierende Kerk.

De herrezen Christus zit op een wolkentroon tussen de Allerheiligste Maagd – die in aanbidding is neergebogen –- en St-Johannes de Doper die naar iconografische traditie op Christus wijst. De apostelen, evangelisten en martelaren van het Oude en Nieuwe Testament zijn rond deze centrale groep op een cirkelvormige wolkenbank geschaard, waarop ook Christus stoelt. Ze vormen een gevarieerd en zwijgend gezelschap en,

27) De vier “Stanze di Raffaello” zijn een opeenvolging van ontvangstkamers, het publieke gedeelte vormend van de pauselijke vertrekken. Een stanza is een eenheid in onder andere de dichtkunst die zich binnen een groter geheel bevindt (de term betekent ‘halteplaats’ in het Italiaans). De Stanze di Raffaello zijn beroemd om hun fresco’s die door Rafaël en zijn equipe zijn geschilderd. Samen met Michelangelo’s plafondfresco’s in de Sixtijnse Kapel vormen ze het summum van frescoreeksen die de Hoog Renaissance in Rome kenmerken. De Stanze, zoals ze altijd worden genoemd, waren oorspronkelijk bedoeld als een opeenvolging binnen de appartementen van Paus Julius II. In 1508 en 1509 nam hij Rafaël en diens studio in dienst om de bestaande ruimten van binnen volledig opnieuw te decoreren. Ze bevinden zich op de derde verdieping en kijken uit op het Belvedere Plein. (zie Wikipedia)

alhoewel in breed kleurenscala geschilderd, zijn de figuren daarin sterk geïndividualiseerd. Volgens een vijftiende-eeuwse gewoonte heeft Rafaël de portretten van beroemde persoonlijkheden – toen nog levend of reeds gestorven – tussen de mensenmenigte geplaatst. Bijvoorbeeld, de eerste architect van de Sint-Pieters Basiliek te Rome is Donato Bramante, en hij leunt op de balustrade links. Paus Julianus II, die Gregorius de Grote moet voorstellen, is naast het altaar gezeten. Dante is rechts zichtbaar en kenbaar aan zijn lauwerenkroon. Onder hen bevinden zich de zegevierende bekende leraren van de Kerk, onder wie Dominicus, Franciscus, Thomas van Aquino en Bonaventura, alsook Dun Scotus, Nicolaas de Lyra, Dante, Savonarola, en alle voor de zegevierende Kerk waardig bevonden theologen. De aanwezigheid van Savonarola mag verbazen, maar verklaart zich omdat Julianus II diens veroordeling door Paus Alexander VI herroepen had.

De scène wordt gekenmerkt door een extreme helderheid en eenvoud van structuur, wat Rafaël heeft bereikt middels voorbereidende schetsen, studies en tekeningen waarin opvallende verschillen in poses te zien zijn. Doorheen de gehele compositie is het gedachtengoed van andere artiesten uit zijn omgeving duidelijk zichtbaar, maar de positionering, de gebaren en de poses zijn originele producten van Rafaëls perfectionering; ze bereiken hier een bewonderenswaardige balans met verheven stilistische waardigheid. Zo zegt Giorgio Vasari als hij zijn aandacht op de kinderen in de lucht vestigt: [28)]

> «« …vier kinderen houden de Evangeliën open en werkelijk, het zou voor ieder ander schilder ondoenlijk zijn figuren met een grotere bevalligheid en volmaaktheid neer te zetten dan deze. De heiligen in de groep in de lucht lijken te leven en opmerkelijk is hun inkorting [van perspectief] en dieptewerking. Hun gewaden zijn afwisselend en wonderschoon, en hun hoofden zijn eerder hemels dan menselijk, in het bijzonder dat van Christus, die al de barmhartigheid en medeleven ten toon spreidt die een schildering van het goddelijke aan de sterfelijke mens kan voorhouden. »»

Het meetkundig middelpunt van deze adembenemende schildering is de Heilige Geest in de bekende vorm van een duif in lichtende cirkel, die in de compositie enigszins verheven staat boven de monstrans. In een dalende beweging begeeft deze goddelijke persoon zich naar de monstrans toe, die de poort vertegenwoordigt tussen de aardse en de transcendentale werkelijkheid. Door die poort daalt de Heilige Geest neder om haar gaven aan de strijdende Kerk mee te delen. In dalende beweging begeeft zij zich naar de monstrans toe, onweerstaanbaar aangetrokken door het Heilig Sacrament, dat de belichaming is van de tweede goddelijke Persoon. Via deze poort zoekt de triomferende Kerk haar weg naar de strijdende toe. Dankzij die poort zal de strijdende ook altijd een overwinnende Kerk zijn, ondanks de heftige aanvallen die Haar constant beroeren. In die zin moet de Bijbelse profetie worden verstaan dat de poorten van de Hel Haar nooit zullen overweldigen. Vijanden zijn er vele, gemene listen en valstrikken belagen Haar overal. Ware het niet door Gods overstelpende genade, vooral dankzij en via het Heilig Misoffer, dan was de mensheid eenzelfde lot beschoren als Sodom en Gomorra.

---

28) De Levens van de Allerbeste Architecten” door Giorgio Vasari – Florence (1568), onder het hoofdstuk “Schilders en Beeldhouwers”. (Zie de website van de Columbia University Educational Department.)

15 – Een actieplan

Met deze beschrijving heb ik willen aangeven dat de evolutie van Christus' Kerk op aarde vanuit het mystieke moet worden verstaan. De materiële wereld is uit het onzienlijke ontstaan en wordt daardoor gedragen (fundamenteel geloofspunt), en de Kerk, Mystiek Lichaam van Christus, wordt door datzelfde onzienlijke belichaamd en wordt tegelijkertijd door een andere onzienlijke wereld aangevallen. Daarom dat de overwinning uitsluitend vanuit dat domein kan worden behaald. Wij zijn partners in Gods scheppingsplan maar niet zonder Gods bijstand via de genademiddelen die Hij ter beschikking stelt in onlosmakelijke vereniging met de leden van de triomferende Kerk, maar dan toch niet zonder het priesterschap, want zó heeft God de Vader het bedoeld.

We zijn nu bij het punt beland van de genade-natuur verwevenheid. De meest tastbare uitdrukking van de goddelijke genade (een onzienlijkheid) die ons dankzij Jezus Christus toekomt, vertegenwoordigt het priesterschap, wat zich vooral in het sacrament van de vergeving van zonden openbaart en het Heilig Misoffer. Het is inderdaad zo dat dankzij de inwijding tot het priesterschap mensen (in het domein der natuur) in staat zijn om de sacramenten toe te dienen (in het domein der genade). Het is Christus zelf die zich door priesters verwaardigt om dankzij de priesterlijke handelingen en woorden vanuit het geestelijke domein de transsubtantiatie te laten gebeuren (in het domein der natuur). Maar dat is niet alles. Een priester is eveneens met een bijzondere macht tot zegening omkleed. Een priester, zijnde een verlengstuk van de vleeswording, handelt in Persona Christi. Derhalve staat het priesterschap ver verheven boven een gewoon Christen, zelfs boven de positie van engelen en de demonen beven voor hem.

- *Gezegend zij God.*
- *Gezegend zij Zijn Heilige Naam.*
- *Gezegend zij Jezus Christus, waarlijk God en waarlijk mens.*
- *Gezegend zij de Naam van Jezus.*
- *Gezegend zij Zijn Allerheiligst Hart.*
- *Gezegend zij Zijn Allerkostbaarst Bloed.*
- *Gezegend zij Jezus in het Allerheiligst Sacrament van het Altaar.*
- *Gezegend zij de Heilige Geest, de Paracleet.*
- *Gezegend zij de hoogverheven Moeder van God, de Allerheiligste Maagd Maria.*
- *Gezegend zij haar Heilige Onbevlekte Ontvangenis.*
- *Gezegend zij haar Glorierijke Tenhemelopneming.*
- *Gezegend zij de naam van Maria, Maagd en Moeder.*
- *Gezegend zij de Heilige Jozef, haar allerzuiverste echtgenoot.*

Laten wij daar gebruik van maken en ons niet door dadendrang op het verkeerde pad zetten. Het tegendeel geldt: we moeten niets doen en op de belofte wachten. Maar deden de apostelen niets in absolute zin? Neen, want er staat: *"Zij bleven allen eensgezind volharden in het gebed, samen met de vrouwen, met Maria, de Moeder van Jezus en met zijn broeders."* In het vorige artikel haalde ik de Grote Conchita van Mexico aan, door wiens pen Jezus dicteerde:

> «« Ik wil dat in alle parochies de trouwe gelovigen hun zondagse communie aan de priesters opdragen, die het ontvangen van de Heilige Geest heel erg

> nodig hebben. En Ik beloof dat de weldadige effecten binnen de Kerk niet op zich zullen laten wachten. »»

Ik citeerde toen ook Gloria Polo uit Colombia die van Jezus had vernomen:

> «« Wie denk je wel dat je bent om jezelf God te maken en over Mijn gezalfden te oordelen? Ze zijn 'menselijk', en de heiligheid van een priester wordt door zijn gemeenschap gevormd, die bidt, bemint en hem steunt. Als een priester zondigt, moet zijn gemeenschap rekenschap afleggen, niet hij. »»

Dit zijn zware woorden waaruit blijkt dat ons gebed voor onze parochiepriester niet facultatief is. De gemeenschap van gelovigen heeft een duidelijke opdracht, welhaast democratisch. Het Tweede Vaticaanse Concilie stelt:

> «« …gelijk de waardigheid van de ledematen krachtens hun wedergeboorte in Christus; gelijk de genade van het kindschap, gelijk de roeping tot volmaaktheid in de geest van de H. Theresia van Lisieux, één heil, één hoop, één ondeelbare liefde. (…) Alhoewel er enkelen door de wil van Christus als leraars, uitdelers van de geheimenissen en herders over de anderen worden aangesteld, toch blijft er tussen allen gelijkheid bestaan ten aanzien van de gemeenschappelijke waardigheid aan al de gelovigen en de bedrijvigheid voor de opbouw van het lichaam van Christus. »» (Lumen Gentium 32)

Ter gelegenheid van de 150e sterfdag van de heilige Pastoor van Ars had Paus Benedictus XVI het Jaar voor de Priester ingesteld, dat van medio 2009 tot medio 2010 liep. Deswege had de Apostolische Penitentiarie van Rome de mogelijkheid tot aflaat gegeven, in het bijzonder voor de priesters, maar waarvan ook alle gelovigen konden profiteren volgens de vorm, zoals als hieronder omschreven, welke prachtig aansluit bij de woorden van Gloria Polo:

> «« De volle aflaat wordt aan alle gelovigen verleend die oprecht berouw hebben en vol overgave in een kerk of kapel het goddelijk Misoffer bijwonen, en de gebeden en ieder goed werk, dat zij die dag verrichten, aan Jezus Christus de eeuwige hogepriester opdragen ten behoeve van de priesters der Kerk, opdat Hij hen moge heiligen en naar Zijn Hart vormen, mits ze hun zonden door het boetesacrament zullen hebben verzoend en voor de intenties van de Paus bidden. »»

Met mijn betoog heb ik willen aantonen dat wat Conchita en Gloria Polo zeggen niet beschouwd mag worden als zomaar wat woorden, maar dat het goed past binnen de sacramentele heilseconomie. Economie betreft hier de principes en praktijken waarmee de geloofsgemeenschap het eigendom en de uitdeling van de genadegaven organiseert. Hoe simpel stelt God dat in zijn werk! Slechts nodig is de Heilige Mis op de zondagen voor de dienstdoende priester op te dragen en die dag voor deze intentie aan God op te dragen, om zo van de strijdende Kerk een overwinnende Kerk te maken, dit – zo heb ik begrepen – met uitsluiting van andere intenties, die daarmee tijdens de Mis worden verlaagd tot het niveau van dagelijkse intenties. Impliciet geeft dat aan dat de gelovigen die hier ernst mee maken, meerdere keren per week naar de Heilige Mis gaan. Het kan pijn doen bepaalde intenties van de oneindige verdiensten van het Heilig Misoffer uit te sluiten, maar dat kan door de week worden ingehaald. Dat is geen reden tot zorg, want als we voor de priesters bidden, bidden we voor onszelf en voor de Kerk, en als we voor de Kerk bidden dan bidden we voor de gehele wereld en voor al diegenen die ons na aan het hart liggen. Als wij geloven dat het zo werkt, ligt deze manier binnen ieders bereik. Kan het eenvoudiger?

Mijn grote wens is dat er in elke parochie tien of meer gelovigen zijn die iedere zondag op deze manier de Heilige Mis bijwonen. Er zijn in het Oude Testament verschillende gelegenheden waar tien mensen een verzoek indienden en aldus werden verhoord. Als

er tien rechtvaardigen in Sodom en Gomorra waren geweest had God niet tot hun vernietiging besloten. Evenwel zijn twee gelovigen reeds voldoende, want *"waar twee of meer in Christus' Naam zijn vergaderd, is God in hun midden."* Met dien verstande natuurlijk dat ze wel de bedoeling moeten hebben het aantal tot tien uit te breiden. En zou het geen goede zaak zijn als priesters op eigen initiatief dit verzoek aan hun parochianen voorleggen? Dit is niet zomaar een luxe, want zoals Jezus door Conchita liet schrijven, op de priesters doelend:

> «« …als ze zijn afgeleid door de ontelbare verplichtingen die hun roeping met zich meebrengt, gaan ze hun geest pijnigen om te trachten hun gebedsleven in overeenstemming te brengen met de taken die op ze wachten. Deze eenheid in hun leven, dit [louter uitwendig] op orde brengen van hun roeping, met zelfs de eenvoudige praktijk van actes van vroomheid, is menselijkerwijs onmogelijk te verwerven, zelfs indien dit door dat laatste wordt bevorderd. »»

De hier geschetste benadering past bij het herderlijk schrijven, aanleiding tot dit vervolgartikel. Als remedie voor de huidige geloofscrisis pleiten de bisschoppen voor een verdieping van het communitaire geloofsleven. Als de gewone parochianen zich volgens deze eenvoudige richtlijn inzetten in laten we zeggen geloofs-spiritualiteits-centra, die de bisschoppen kleine Christelijke gemeenschappen noemen, dan zullen Gods weldaden niet op zich laten wachten! De bisschoppen stellen heel duidelijk dat de Eucharistie ***"bron en hoogtepunt is van het Christelijk leven"***. De Eucharistie mag nooit als iets vanzelfsprekend worden gezien. Hoe juist zeggen zij ***"dat het priesterambt niet slechts functioneel maar vooral sacramenteel van aard is."*** Laten wij daarnaar handelen!

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~

APPENDIX 1

DRAAG DE PAROCHIEPRIESTERS IN JE HART

Deze uiteenzetting wil een belangrijk punt van het artikel "De Overwinnende Kerk" nader onderstrepen, ook ten aanzien van de bisschoppelijke brief "Kerk, Eucharistie en Priesterschap", en hierbij enkele concrete voorstellen doen. Ter inleiding een ontroerend verhaal uit Japan. Het verhaal van Pater Petitjean is ontleend aan de "Encyclopédie Maria" van Beauchesne # 1956 (tome 4, p. 27).

Ontleend aan een redactioneel artikel van Jan Leechburch Auwers
De Brandende Lamp, nr. 114, zomer 2008

Is ons hart gelijk aan het uwe?

In 1865 heropende Japan zijn poorten voor vreemdelingen na meer dan twee eeuwen volkomen gesloten te zijn geweest. Pater Petitjean van de Missions Etrangères (buitenlandse missies) van Parijs ontscheepte te Nagasaki en richtte in deze stad een kleine kerk op. Hij vertelt:

«« Op zekere dag bevond zich voor de deur van onze kerk een groep 12 à 15 personen - mannen, vrouwen en kinderen. Ik haastte me de kerkdeur open te doen. Een vrouw kwam naar me toe en met de hand op het hart zei ze mij: *"Ons hart en het hart van ons allemaal hier aanwezig, is het gelijk aan het uwe?"* – *"Zeker"* antwoordde ik haar, *"maar waar komt u vandaan?"* – *"Wij zijn zowat allemaal van Urakami. Bijna iedereen in Urakami draagt in het hart dezelfde gevoelens als wij."* En onmiddellijk daarop vroeg de vrouw: *"Waar is het beeld van de Heilige Maagd Maria?"* Bij het horen van deze gezegende naam (zo vervolgde Pater Petitjean) had ik geen enkele twijfel meer. Ik hield er rekening

mee dat ik me in tegenwoordigheid bevond van oude christengelovigen in Japan. Ze waren ongeveer vijftienduizend in aantal en hadden hun Katholieke geloof bewaard, en dat zonder een priester in hun midden. Ik begeleidde de groep naar het altaar van de Heilige Maagd. Vervuld van grote vreugde en emotie, begonnen ze allemaal te bidden. »» [29)]

De bisschoppelijke brief 'Kerk, Eucharistie en Priesterschap'

Naar dit belangrijke kerkelijke schrijven had ik als sinds najaar 2007 uitgezien; het verscheen dinsdag 17 juni 2008 (maar gedateerd: 8 april). Mede aanleiding tot deze brief was de verspreiding verleden jaar van de brochure van de Nederlandse Dominicanen "Kerk & Ambt". Daarin werden theorieën ontwikkeld die volkomen in strijd waren met het geloof van de Rooms Katholieke Kerk. Zo werd gesuggereerd – om snel uit de impasse van het priestertekort te geraken – dat iedere parochiegemeenschap maar uit eigen kring iemand moest uitzoeken, die daarmee geautoriseerd zou zijn om in de Eucharistie voor te gaan, al dan niet met instemming en zegening van de plaatselijke bisschop. Het normale Katholieke geloof in eucharistie, sacrament van het priesterschap, in het kerkelijke gezag en de hiërarchie werd hiermee met voeten getreden. U zult nu ook wel begrijpen waarom we op het voorbeeld van circa 15.000 Japanners wezen die meer dan twee eeuwen lang het zuivere Katholieke geloof trouw zijn gebleven, zonder er maar over te peinzen om zomaar iemand uit hun midden te kiezen om in de Eucharistie voor te gaan.

Het hoofdbestuur te Rome van de orde der Dominicanen had al afwijzend gereageerd op de betreurenswaardige inhoud van de Kerk & Ambt publicatie. Het was uitermate belangrijk dat onze bisschoppen hun standpunt tegenover deze Nederlandse monstruositeit lieten horen. Het bisschoppelijk schrijven was als volgt opgesteld:

- *de Kerk: op zoek naar het zelfverstaan van de R.-K. Kerk volgens Vaticanum II;*
- *de Eucharistie: bron en hoogtepunt van heel het Christelijk leven;*
- *het priesterambt: niet slechts functioneel maar vooral sacramenteel van karakter;*
- *samen werken aan de uitdagingen waar bisdommen en parochies voor staan;*
- *en als besluit: de Kerk als een oude bron met fris opborrelend water.*

Het initiatief van de Congregatie voor de Clerus

De Congregatie voor de Clerus heeft onlangs het initiatief gelanceerd voor de Eucharistische aanbidding om tot heiliging van onze priesters te komen. Zij begint haar schrijven van 8 dec. 2007, op het hoogfeest van de Onbevlekte Ontvangenis van de allerheiligste Maagd Maria, met de vaststelling dat er in de huidige omstandigheden enorm veel werk verzet worden voor het geestelijk welzijn van de priesters en de vruchtbaarheid van hun pastoraat. Zij wil een beweging in gang zetten vanuit de wezenlijke band die bestaat tussen de Heilige Eucharistie en het functioneren van het priesterschap. Op grond van de bijzondere status die de allerheiligste Maagd in de Kerk inneemt, wenst de Congregatie voor de Clerus dat er mensen opstaan die priesters uit hun omgeving, elke dag weer, aan het Onbevlekte Hart van Maria toewijden. Zij is immers de moeder van Jezus Christus, de hogepriester in eeuwigheid, met wie zij innig verbonden is. Uit dien hoofde wil zij alle priesters helpen naar het beeld van

29) Was het misschien opzettelijk dat juist deze Christelijke Japanse stad werd uitgekozen om een van de twee Amerikaanse atoombommen te laten neerkomen? Uit haat voor de Christelijke manier van leven. Er zijn trouwens sterke aanwijzingen dat de Japanners ook zonder deze catastrofe tot capitulatie bereid waren geweest.

haar Zoon toe te groeien, een taak ook die haar door Jezus is toevertrouwd. Dit initiatief zou moeten uitmonden in een persoonlijk engagement van vrouwen en mannen om priesters in geestelijke zin te adopteren en op onzichtbare wijze bij te staan door hun voortdurend gebed en offervaardigheid, waartoe het gewone leven voldoende kansen biedt. Daarnevens hoopt de congregatie met haar initiatief een keten van altijddurende Eucharistische aanbidding in gang te zetten met het oog op de heiliging van de geestelijkheid en het ontstaan van nieuwe roepingen.

Gebed voor priesters

In de geest van de H. Theresia van Lisieux: O Jezus, eeuwige hogepriester, bewaar uw priesters in de beschutting van uw Heilig Hart waar niemand hen schaden kan. Bewaar onbevlekt hun gezalfde handen die dagelijks uw Heilig Lichaam aanraken. Bewaar hun lippen rein, die rood getekend zijn van uw kostbaar Bloed. Bewaar hun hart rein en aan het aardse ontheven, gezegeld als het is met het verheven teken van het priesterschap. Laat hen groeien in liefde en trouw tot U en beschut hen voor de besmetting van de wereld. Geef hun kracht over de harten zoals zij de kracht hebben om brood en wijn te veranderen. Zegen hun arbeid met rijke vruchten en schenk hun uiteindelijk de kroon van het eeuwige leven. Amen.

APPENDIX 2

Hoe het Misoffer van Zijn Troon werd Gestoten

De Nieuwe Mis oftewel de “Novus Ordo Missae”, kortweg de NOM, is de uitwerking van het conciliaire besluit van 4 december 1963 onder de naam “Sacrosanctum Concilium” (Constitutie over de Heilige Liturgie). Deze beoogde een actievere participatie van de gelovigen tijdens de viering, wat een lofwaardig streven was, want op dat moment was daar nauwelijks sprake van. De uitwerking van de constitutie was echter van een heel ander kaliber en stoorde zich totaal niet aan de officiële richtlijnen. Reeds in 1965 verscheen op grond van Sacrosanctum Concilium een waardevolle instructie voor de misviering, maar die hield niet lang stand. Er zijn een aantal stapsgewijze wijzigingen geweest sinds de invoering van de Tridentijnse Mis (Mis van het Concilie van Trente, een concilie dat met onderbrekingen van 1545 tot 1563 werd gehouden). De eerste wijziging gebeurde reeds 34 jaar na de invoering ervan. Het zij opgemerkt dat de Tridentijnse Mis niets nieuws bracht maar formaliseerde wat al bestond. Ook onder Paus Johannes XXIII kwam een wijziging en wel in 1962, dus nog voordat het Tweede Vaticaans Concilie een aanvang had genomen. Maar dat was altijd nog binnen de traditionele leer. Wat met de NOM plaatsvond was een rituswijziging, hetgeen een nog nooit vertoonde breuk vormde met de praktijk uit het verleden. Het was géén logisch gevolg van de conciliebesluiten en sloot niet aan bij een gevestigde praktijk of geloofshouding. Het werd vanuit een weerspannige sectie van het college van kardinalen gedecreteerd en was in feite een uitvloeisel van de zogeheten Nieuwe Liturgische Beweging met namen als de Belgische Dom Beauduin (1873–1960) en Kardinaal Mercier (1851-1926), ook van Belgische kom af.

"De Novus Ordo Missae (NOM) vertegenwoordigt, zowel in het geheel als in onderdelen, een opvallende koerswijziging van de Katholieke theologie van de Heilige Mis, zoals deze is geformuleerd in de 22e zitting van het Concilie van Trente. De canons van de definitief vastgestelde ritus hadden in die tijd als doel een onoverkomelijke barrière op te werpen tegen elke ketterij die de ongeschondenheid van het Mysterie zou kunnen aantasten." Met deze woorden richtten kardinalen Alfredo Ottaviani en Antonio Bacci zich op 3 september 1969 – de feestdag van de Heilige Pius X – tot Paus Paulus VI toen ze de "Breve Esame Critico del Novus Ordo Missæ" (Kort kritisch onderzoek van de NOM) aan de Paus voorlegden, reeds enige weken nadat de NOM van kracht was geworden. De Breve Esame Critico werd in 2005 in opdracht van Paus Johannes-Paulus II verspreid ter gelegenheid van het Jaar van de Eucharistie, waarbij de Paus de gelegenheid te baat nam om een eind te maken aan de verbanning van de Tridentijnse Mis.

De Breve Esame Critico zegt dat de NOM geen ode aan God is, maar integendeel een opeenstapeling van oneerbiedigheden. Het vervolgt dat ze mensgericht is in plaats van godgericht. Daarom wordt ze uitgevoerd met de rug naar het tabernakel en met het gezicht naar het publiek toe, schrapt het het Gloria en het Offertorium en verminkt het Credo, gaat voorbij aan de voorspraak van de heiligen en de gedachtenis van de zielen in het Vagevuur en ook aan alles wat het persoonlijke offer van de priester tot uitdrukking breng. Het schrapt de gebeden van Paus Leo XIII aan het eind en vervangt natuurlijk het Latijn door de volkstaal. Deze ritus is de luide weerklank van het Modernisme dat door Pius X in zijn encycliek uit 1907: "Pascendi Dominici Gregis" de *"opeenstapeling van alle ketterijen"* werd genoemd. Het tracht op schaamteloze wijze de betekenis van de Werkelijke Tegenwoordigheid af te zwakken alsook die van het gewijde priesterschap. Het denigreert het offer- en verzoenende karakter van de Heilige Mis. Met deze ritus poogt men de Heilige Eucharistie tot een gemeenschappelijk liefdesmaal te herleiden dat ver weg staat van een hernieuwing van het Kruisoffer. Dat laatste is een van de centrale dogma's van onze Heilige Katholieke en Apostolische Kerk, en daar mag niet aan getornd mag worden.

Monsignor Klaus Gamber wordt als een der beste liturgisten van de twintigste eeuw beschouwd. Hij concludeert ten aanzien van deze liturgische omwenteling: *"Het is heel duidelijk dat de hervormers een totaal nieuwe liturgie nastreefden, een liturgie die zowel in geest als vorm van de traditionele afweek, en op geen enkele wijze een liturgie die paste bij wat de concilievaders voor ogen hadden, d.w.z. een liturgie die bij de herderlijke behoeftes van de gelovigen aansloot."* Hij keurde *"de koude adem van realisme die nu onze eredienst doordringt"* ten zeerste af.[30)] Hoe deze wijzigingen hun beslag kregen wordt door Paus Benedictus XVI, toen nog de prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, in zijn voorwoord toegelicht van de Franse vertaling uit 1992 van Gambers boek over de hervorming (Duitse editie 1981). Tot aller verbazing werd dat voorwoord door de uitgever weerhouden. Het luidde aldus:[31)] *"Ook ik heb die beginperiode meegemaakt. Ik spreek uit eigen ervaring, want ook ik heb die periode beleefd met al zijn hoop en verwarring. En ik heb gezien hoe willekeurige deformaties van de liturgie diepe pijn hebben veroorzaakt bij individuen die volledig geworteld waren in het geloof van de Kerk."* Deze opmerking sluit aan bij wat hij op de drempel

30) "The Reform of the Roman Liturgy: Its Problems and Background" (pp. 100, 13).
31) Una Voce America, 2013, nr 48.

van het millennium in de "Geest der Liturgie" opmerkt: *"Wie tegenwoordig het blijvend bestaan van de oude Latijnse liturgie bepleit of eraan deelneemt, wordt als een melaatse behandeld. Elke vorm van tolerantie eindigt hier. In de geschiedenis heeft zich nog nooit iets dergelijks voorgedaan. Door dit te doen verachten en herschrijven we het hele verleden van de Kerk."*

Het is juist dit principe van het geheiligde verleden, kortweg de traditie genoemd, waaraan de zestiende eeuwse reformatoren aanstoot hebben genomen. De NOM wordt daarom ook wel een 'reformatorische inbreuk' genoemd. Het reformatorisch uitgangspunt over het wezen der traditie vormt de diepe breuklijn tussen het Protestantisme en Rome en het is deze breuk die de ketterse Paus Franciscus wil overbruggen. Dat alles in naam van het veelkoppige monster van de oecumene. Daar is blijkbaar geen concilie voor nodig. Bergoglio (alias Paus Franciscus) doet gewoon waar hij zin in heeft.

De Breve Esame Critico concludeert:

> «« Bij de officiële presentatie van de Nieuwe Misorde in de perszaal van het Vaticaan was men zo stoutmoedig te beweren dat de redenen van het Concilie van Trente niet meer bestonden! Niet alleen bestaan deze echter nog steeds, maar wij aarzelen niet te zeggen dat zich vandaag oneindig belangrijker en zwaarwichtiger redenen laten gelden. Juist in het verzet tegen de valstrikken die eeuw na eeuw de zuiverheid van de ontvangen geloofsschat bedreigen, moest de Kerk het met een verdedigingswal omgeven, die opgebouwd was uit de dogmatische definities en afkondigingen van haar leergezag. Deze definities en afkondigingen hadden een onmiddellijk uitwerking op de eredienst waardoor die het volmaaktste monument van datzelfde geloof werd.
>
> Diegenen die de Roomse ritus van de Katholieke eredienst weerom en tot iedere prijs tot zijn vroegste vorm willen terugschroeven en datgene wat in de begintijd de bevalligheid van een ongekunstelde schoonheid bezat opnieuw en artificieel willen samenstellen, vallen in het "ongezonde archeologisme" dat Pius XII op het juiste moment zo helderziend had veroordeeld. Zoals wij helaas moeten vaststellen wordt de eredienst hierdoor niet alleen van haar hele door de eeuwen heen verzamelde schoonheid beroofd, maar ook van al haar theologische bescherming. En dat uitgerekend op een zorgwekkend moment – misschien wel het hachelijkste dat de Kerk in haar geschiedenis heeft meegemaakt.
>
> Tegenwoordig wordt door het hoogste kerkgezag officieel erkend dat er niet slechts buiten maar zelfs binnen de Katholieke Kerk scheuring en verdeeldheid heerst. De eenheid van de Kerk wordt niet alleen maar bedreigd, maar nu op tragische wijze op het spel gezet. Dwalingen tegen het geloof worden niet alleen bedekt verkondigd: feitelijk worden zij door de liturgische misbruiken en afdwalingen ons zelfs opgedrongen. Het prijsgeven van een liturgische traditie, die vier eeuwen lang het teken en onderpand was van de eenheid der eredienst, ten gunste van een andere liturgie die door zijn talrijke indirect geoorloofde vrijheden oorzaak van verdeeldheid vormt – en op zichzelf genomen van talrijke verborgen of openlijke vergrijpen en dwalingen tegen de zuiverheid van de Katholieke leer is doortrokken – vormt, om het eens zacht uit te drukken, een onmetelijke vergissing. »»

De breuk met de traditionele Mis werd op twee manieren bewerkstelligd. Vooreerst in de begeleidende theologische motivatie waarbij de sacraliteit en het offerkarakter van de Werkelijke Tegenwoordigheid van onze Heer Jezus Christus [de transsubstantiatie] op vermetele wijze wordt weersproken, terwijl een welhaast obsessieve nadruk wordt gelegd op het 'gemeenschappelijk maaltijd' houden. Ten tweede is de liturgie zelf op essentiële punten aangetast. De Breve Esame Critico weet dat uitstekend onder woorden te brengen, waarbij ik hier slechts enkele aspecten aanhaal.

<u>Citaat:</u>

De reden waarom de offergedachte niet duidelijk tot uitdrukking wordt gebracht, ligt in niets anders dan in het onderdrukken van de centrale rol van de Werkelijke Tegenwoordigheid [van Christus]. Deze centrale rol kwam zo lichtend naar voren in de eucharistische liturgie van het Roomse missaal van de Heilige Paus Pius V (1566-1572). In de Algemene Inleiding van de NOM wordt zij slechts eenmaal in een voetnoot genoemd, overigens het enige citaat van het Concilie van Trente! Deze vermelding verwijst evenwel naar de werkelijke tegenwoordigheid als [lichamelijk] voedsel. Maar nergens wordt verwezen naar de werkelijke en blijvende Tegenwoordigheid van Christus in de getranssubstantieerde gedaanten van Lichaam, Bloed, Ziel en Godheid. Zelfs het woord 'transsubstantiatie' wordt absoluut vermeden.

De afsmeking van de derde persoon van de Allerheiligste Drievuldigheid in het offertorium – het gebed "Kom Heiligmakende God" – werd ook afgeschaft. Juist het gebed dat de nederdaling van de H. Geest over de offergaven vroeg, zoals Hij eens in de schoot van de Maagd afdaalde om daar het wonder van goddelijke Tegenwoordigheid te volbrengen. De afschaffing past geheel in dit systeem van zwijgende loocheningen en voortschrijdende afzwakking van de Werkelijke Tegenwoordigheid.

Tenslotte kan men onmogelijk voorbij gaan aan de afschaffing of verandering van de handelingen die het geloof in de Werkelijke Tegenwoordigheid uitdrukten. De Nieuwe Misorde verwijderde:

a) Kniebuigingen, waarvan het aantal herleid is tot drie voor de priestercelebrant en tot één voor de aanwezigen op het ogenblik van de consecratie, die laatste niet zonder uitzonderingen [Nu in 2025 knielt bijna niemand meer.]
b) Reiniging van de vingers van de priester boven de kelk.
c) Vrijwaring van elk profane aanraking van de priestervingers na de consecratie.
d) Reiniging van het heilig vaatwerk, wat niet meer onmiddellijk en ook niet op het corporaal moet gebeuren.
e) Bescherming van de inhoud van de miskelk met een stuk gestijfd linnen, de palla.
f) Verguldsel in het binnenste van het heilig vaatwerk.
g) Ceremoniële wijding van een verplaatsbaar altaar.
h) Gewijde steen en relikwieën op of in een verplaatsbaar altaar of op een gewone tafel als de 'viering' niet in een gewijde plaats gebeurt. [Deze nalatigheid is een stilzwijgende uitnodiging tot 'eucharistische diners' in privéwoningen.]
i) Drie altaardwalen – herleid tot één enkele.
j) Geknielde dankzegging, nu vervangen door het bespottelijke gebruik van de priester en gelovigen om zittend hun dankzegging doen – een logisch uitvloeisel van het staande ontvangen van de communie.
k) Alle voorschriften als een geconsacreerde Heilige Hostie op de grond viel, zijn nu herleid tot het bijna sarcastische *"ze wordt eerbiedig opgeraapt".* (einde citaat)

De vraag is gewettigd of dit ook het wonder van de transsubstantiatie in de weg staat, wat door een aantal volgelingen van kardinaal Lefèbvre bevestigend wordt beantwoord in hun liefde voor Jezus en zijn Kerk. Volgens hen is er geen transsubstantiatie. Alhoewel de NOM een radicale breuk vertegenwoordigt met het verleden kan op grond van een aantal argumenten worden gesteld dat indien de Nieuwe Mis met de vereiste eerbied en intentie wordt uitgevoerd en bijgewoond, de almachtige God zich niet onbetuigd zal laten om het wonder te voltrekken bij de uitspreking van de consecratiewoorden, die óók in de NOM Bijbels gefundeerd zijn, zij het enigszins afwijkend van de Tridentijnse Mis. Het zijn dus geldige consecratiewoorden.[32)] **Op grond van het geven van die verschuldigde eerbied distantieert men zich van de afvallige en dubbelzinnige theologie waarmee de NOM destijds werd geïntroduceerd**. De NOM moge niet ongeldig zijn indien op deze wijze gevierd, maar de genadegaven zullen ongetwijfeld minder zijn dan bij de traditionele Mis, waarvan de laatste versie die van 1962 is, in wezen nog altijd een Tridentijnse Mis. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat de NOM door een legitieme paus bekrachtigd werd, wat aansluit bij Jezus' Woord uit Matheüs 18:18: *"Wat door u op de Aarde gebonden is zal ook in de Hemel gebonden zijn."*

Van niet te onderschatten belang in de discussie over de geldigheid van de NOM zijn de Eucharistische wonderen die zich op veel plaatsen in de wereld hebben voorgedaan bij vieringen volgens dat model. Om er enkele te noemen: in 1996 was er een zeer opmerkelijk Eucharistisch wonder in Buenes Aires waar Kardinaal Bergoglio bij betrokken was; in 1999 was er onder vele getuigen een Eucharistisch wonder in Lourdes; in december 2013 vond een Eucharistisch wonder plaats in het Poolse Legnica; in november 2015 was er een Eucharistisch wonder in Kearns in de Verenigde Staten; in februari 2016 was er een Eucharistisch wonder in Anpka in Nigeria.

Wat de geldigheid van de NOM betreft ten aanzien van het wonder der transsubstantiatie verwijs ik naar belangrijke profeten sinds de introductie ervan, zoals JNSR, die deze geldigheid direct of indirect onderschrijven. Om iedere twijfel uit te sluiten is hier een citaat uit het Boek der Waarheid gegeven op Witte Donderdag 5 april 2012:

> «« Voordat Ik gekruisigd werd, was Ik aanwezig op een zeer belangrijk Paasfeest samen met mijn apostelen, de nacht vóór mijn dood op het Kruis. Dit Laatste Avondmaal voorziet in een andere speciale gave: de gave om de Heilige Eucharistie te vieren is een sacrament van liefde om jullie te voorzien van een unieke gave waardoor jullie Mij waarlijk kunnen ontvangen in de Heilige Communie. Mijn werkelijke Tegenwoordigheid – zoals present in de Heilige Eucharistie in de tegenwoordige wereld – verleent tijdens de viering van de Heilige Mis zeer bijzondere genaden aan diegenen die in staat van genade verkeren, die Mij beminnen, die Mij ontvangen. Mijn Tegenwoordigheid kan op een wijze gevoeld worden die jullie geloof zal versterken **indien jullie mijn reële aanwezigheid in de H. Eucharistie erkennen**. Indien jullie mijn Tegenwoordigheid in de Heilige Eucharistie verwerpen, verwerpen jullie een der meest betekenisvolle gaven die Ik achterliet toen Ik naar de aarde kwam ter verzoening van jullie zonden. »»

---

32) De juiste formulering van de consecratiewoorden is uitermate belangrijk zonder welke er geen transsubstantiatie is. De intentie is even belangrijk. Als dat niet zo was, zou het een magische formule worden, een soort Tibetaanse gebedsmolen.

Wat de intentie van de celebrant betreft is dit altijd uitermate belangrijk geweest. Als die ontbreekt is zou het Heilig Misoffer ongeldig kunnen zijn, in aanmerking nemend dat in die intentie ook het kerkvolk meedeelt, die, zoals scribent het verstaat, het gebrek aan ijver van de priester kan compenseren. Ik citeer nu Paus Innocentius III (De Sacro Altaris Mysterio, 3:6): *"Niet alleen de priesters bieden het offer aan, maar ook de gelovigen: want wat de priester persoonlijk doet uit hoofde van zijn functie, doen de gelovigen gezamenlijk* ***middels hun intentie****."* Sint Robert Bellarmine (1542-621) zegt: *"Het offer wordt ten principale in Persona Christi voltrokken. De offerande die op de consecratie volgt is een soort getuigenis dat de hele Kerk* ***instemt met de offerande die Christus doet en dat samen met Hem aanbiedt****."* (De Missa 1:27)

Ik citeer ook Paus Pius XII uit zijn encycliek Mediator Dei, 1947 (§ 87-88, 92-93):

> «« De riten en gebeden van het Eucharistisch Offer geven overduidelijk aan dat de offerande van het Slachtoffer door de priesters wordt gedaan 'in gezelschap van het volk'. Want niet alleen zegt de heilige priester na de offerande van brood en wijn terwijl hij zich naar het volk keert het belangrijke gebed: *"Bidt, broeders dat mijn en uw offer welgevallig zij aan God de Vader almachtig"*, maar ook de gebeden waarmee het goddelijk Slachtoffer aan God worden opgeofferd, worden gewoonlijk in de meervoudsvorm uitgedrukt: daarmee wordt eens te meer aangegeven dat ook het volk deelneemt aan dit verheven Offer in zoverre zij hetzelfde opofferen. (…) Het is ook niet verbazend dat de gelovigen tot deze waardigheid verheven zijn. Door de wateren van de doop zijn Christenen volgens de gewone rechtsorde leden van het Mystieke Lichaam van Christus de Hogepriester, en door het 'karakter' dat in hun zielen is ingeprent zijn ze aangesteld om God te aanbidden. **Zo participeren ze volgens hun conditie in Christus' priesterschap**.
>
> (…) Voor dit hoogst belangrijke onderwerp is het noodzakelijk, opdat een gevaarlijke fout vermeden wordt, dat wij hier de exacte betekenis van het woord 'opofferen' kennen. Het onbloedig offer bij de consecratiewoorden, als Christus op het altaar tegenwoordig wordt gesteld in de hoedanigheid van een slachtoffer, wordt door de priester en door hém alleen volbracht als de vertegenwoordiger 'van Christus', en niet als de vertegenwoordiger van de gelovigen. Dit geschiedt omdat het de priester is die het Goddelijk Slachtoffer op het altaar plaatst waarmede hij het opoffert aan God de Vader als een offerande voor de glorie van de gezegende Triniteit en voor het welzijn van de gehele Kerk [en voor hen die nog niet tot de Kerk behoren]. De gelovigen nu nemen deel aan de offerande, te verstaan in deze beperkte betekenis en volgens hun eigen wijze, op een tweevoudige manier: namelijk dat zij het Offer niet alleen aanbieden door de handen van de priester, **maar ook en tot op zekere hoogte in vereniging met hem**. Het is dankzij deze participatie dat de opoffering door het volk ook in de liturgische eredienst is opgenomen.
>
> (…) **De conclusie dat het volk het Offer samen met de priester opoffert is 'niet' op het feit gebaseerd dat ze in hun functie als leden van de Kerk in dezelfde mate als de priester een zichtbare liturgische eredient volbrengen; want dit is het unieke privilege van de dienaar die voor dit dienstwerk door God is aangesteld: het is eerder op het feit gebaseerd dat het volk hun harten in lofzang, smeking, uitboeting en dankzegging verenigen met de gebeden of intentie van de priester, zelfs van de Hogepriester zelf, zodat in de ene en zelfde**

> **offergave van het Slachtoffer en volgens een zichtbare priesterlijke eredienst, die aan God de Vader kunnen worden aangeboden**. »»

De logische gevolgtrekking is dat de aanwezigen bij de Heilige Mis door hun intenties via de Hogepriester Jezus Christus het Heilig Misoffer kunnen inschrijven in het enig Misoffer van het Cenakel. En dus voltrekt zich in Persona Christi het wonder, zelfs indien de celebrant een totaal verkeerde intentie zou hebben of een totaal gebrek daaraan, zelfs niet het begin van een intentie. Het lijkt redelijk aan te nemen dat de intentie van de kerkganger(s) de tekortkoming van de priester goed kunnen maken opdat het wonder plaatvinde. Laten we wel wezen, de priesterlijke intentie zal bijna altijd onvolmaakt zijn en dat geldt a forteriori voor de kerkgangers. Maar dat is ook het geval bij een ander sacrament, de Biecht, waarbij de biechteling met een onvolmaakt berouw vergeven zal worden, indien de priester zijn absolutie geeft en de biechteling het voornemen heeft opgevat zijn leven te beteren en hij bij zijn Biecht geen zonden uit schaamtegevoel heeft verzwegen. Als de celebrant niet in Persona Christi celebreerde, zouden de meeste misoffers ongeldig zijn (geldt ook voor de Tridentijnse Mis), als gevolg van lichte of zware zonden van de celebrant en door een verre van volmaakte intentie van de celebrant en gelovigen.

Het is aldus dat wij de zojuist aangehaalde woorden in het Boek der Waarheid mogen opvatten: *"Mijn Tegenwoordigheid kan op een wijze gevoeld worden die jullie geloof zal versterken* ***indien jullie mijn waarachtige Tegenwoordigheid in de Heilige Eucharistie erkennen****. Indien jullie mijn Tegenwoordigheid in de Heilige Eucharistie verwerpen, verwerpen jullie een der meest betekenisvolle gaven die Ik achterliet toen Ik naar de aarde kwam ter verzoening van jullie zonden."*

Ad majorem Dei gloriam !!

APPENDIX 3

Boodschap 422 uit het Boek der Waarheid

Beledigende wijzen in de uitreiking van de Heilige Hostie

Maandag, 7 mei 2012, 18:19 uur

Mijn zeer geliefde dochter, tot mijn kerken over de hele wereld zeg Ik dit:

Weet dat Ik altijd aan jullie zijde sta zolang jullie mijn Allerheiligste Woord verkondigen. Tot mijn Katholieke Kerk, hoewel je kwelling veroorzaakte als gevolg van boosaardige zondigheid, weet dat Ik je nooit zal verlaten, ook al heb je gezondigd.

Maar weet dit:

Jouw geloof in Mij is niet zo sterk als het zou moeten zijn. Je bemint Mij niet meer zoals je eens deed. Al de weelde die je opgestapeld hebt, brengt een afstand tussen Mij, jouw Christus en Redder en Gods gewone kinderen. Je beklom zo'n imposante hoogten dat Ik je niet kon bereiken om je mijn hand aan te bieden en je te redden uit het bederf in je binnenste.

Mijn Petrus, op wiens rots je gebouwd werd, onderwees jou de waarheid. En wat heb je gedaan? Je bouwde dikke stenen muren rondom jezelf. Dat veroorzaakte een gebrek aan communicatie met diegenen die je moest voeden met mijn Lichaam en Bloed waardoor hun zielen gevoed konden worden.

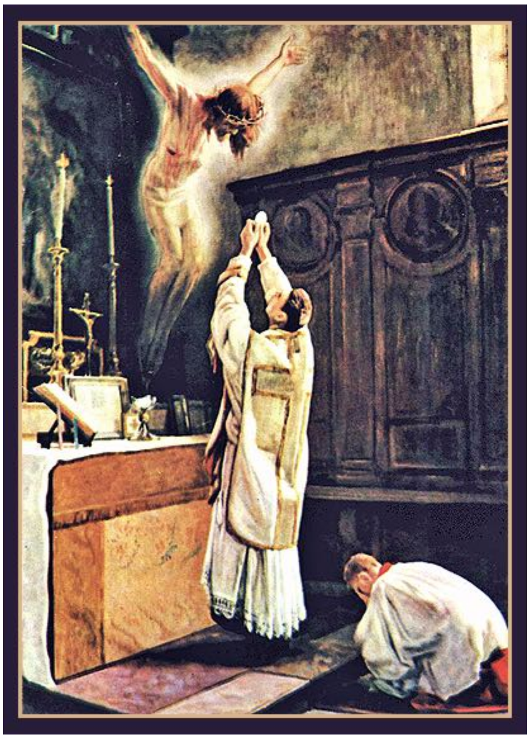

De van jou vereiste eerbied bij de uitreiking van mijn Allerheiligste Eucharistie ging verloren toen je mijn Tegenwoordigheid ontkende.

Toen Vaticaan II nieuwe voorschriften afkondigde, waren die geïntroduceerd door die kwade krachten van de Vrijmetselarij binnen jullie eigen wandelgangen. Op listige wijze stelden zij nieuwe wijzen voor om mijn Allerheiligste Eucharistie uit te reiken die voor Mij beledigend zijn.

Jouw zogenaamde verdraagzame onderrichtingen verkondigden een reeks van leugens met inbegrip van de weigering om de macht van de Heilige Aartsengel Michaël te erkennen. Hij is de beschermer van de Kerk tegen Satan. Die (kwade) krachten onder jullie wisten dat. Dat is de reden waarom alle gebeden die vóór de Heilige Mis zijn hulp inriepen werden afgevoerd.

Vervolgens maakte jij je schuldig aan de grootste onwaarheid, namelijk dat de Hel niet moet worden gevreesd; dat dit slechts beeldspraak is. Die leugen, door veel van Gods kinderen aanvaard, had het verlies van miljarden zielen tot gevolg.

Hoe beledig je Mij! Aan alle nederige en gewijde dienaars onder jullie vraag Ik om terug te keren naar mijn leer.

Sta nooit toe dat de rijkdom onder jullie toeneemt, veronderstellend dat dit in mijn ogen aanvaardbaar is. Rijkdom, goud en macht, verzameld in mijn Naam, zullen je ondergang zijn. Je zult geen profijt halen uit mijn Heilig Woord.

Jij hebt geleden door de manier waarop je Mij beledigd hebt.

Denk nooit dat Ik de schuld geef aan de vele heilige pausen die op Petrus' stoel hebben gezeten. Hun zending is altijd beschermd geweest. Veel pausen zijn gevangen geweest op de Heilige Stoel, omringd door vrijmetselaarsgroepen die God niet vertegenwoordigen.

Zij haten God en hebben vijftig jaar lang onwaarheden verspreid omtrent Gods Barmhartigheid. Hun drijverijen hebben geleid tot de ineenstorting van de Katholieke Kerk. Dat was geen toeval. Dat was moedwillig en listig gepland met als doel het geloof van de Kerk te vernietigen; om het eerbetoon van gewone Katholieken aan de ene ware God te vernietigen.

Daarvoor zal je nu in de woestijn geworpen worden. Na Paus Benedictus zul je door Mij vanuit de Hemel worden geleid.

Ach, hoe heb je Mij doen wenen.

Ik roep al mijn gewijde dienaars die de waarheid kennen om op te staan en Mij, jullie Jezus, te volgen om de waarheid van Mijn leer te verspreiden in nederige dienstbaarheid. Jij moet de moed en de sterkte vinden om uit de as te verrijzen.

Bovenal, verwerp de leugens die de Valse Profeet [de volgende paus] jullie zeer binnenkort zal voorhouden. Hij zal de Katholieke Kerk versmelten met andere kerken, met inbegrip van heidense kerken, om zo één gruwel te worden, een "Ene Wereld Kerk" zonder ziel.

Jouw Jezus

APPENDIX 4

Wat is de Juiste Intentie tijdens het Misoffer?

Uit: "De Heilige Mis, Getuigenis van Catalina Rivas", uitgever A.B. van 't Hooft, Berkel-Enschot, met imprimatuur van Monseigneur José Barahona C. El Salvador - San Vicente, 2 maart 2004. Een imprimatuur op het eerste gedeelte van haar meer uitgebreide geschriften werd in 1998 verleend door Monseigneur René Fernandez Apaza, de aartsbisschop van Cochabamba in Bolivia.

Catalina Rivas, die deze boodschappen ontving, is een zogenaamde lekenmissionaris uit Bolivia van het Eucharistisch Hart van Jezus. Haar boodschappen zijn in de eerste helft van 1990 begonnen en zijn in 1998 in 8 delen uitgegeven.

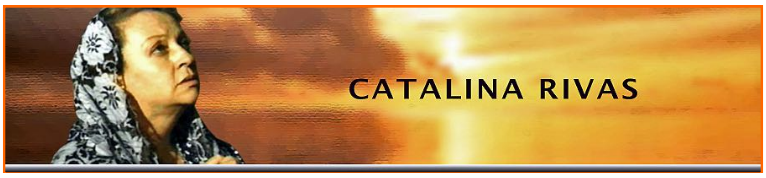

UITTREKSELS VAN WOORDEN VAN DE MAAGD MARIA EN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

De Allerheiligste Maagd Maria zegt:

"Waarom moeten jullie op het laatste moment binnenkomen? Jullie zouden al voortijdig in de kerk moeten zijn om een gebed te zeggen en de Heer te vragen dat Hij zijn Heilige Geest mag uitzenden. Dat Hij in jullie de geest van vrede en verzoening uitstort en jullie ook uit de geest van deze wereld brengt met zijn dagelijkse zorgen, de persoonlijke problemen. Dat die de verstrooidheden verdrijft zodat jullie in staat zullen zijn dit heilige moment van de Eucharistie juist en waardig te beleven. Maar jullie komen pas als de viering al begonnen is en jullie nemen daaraan deel alsof het een of andere gewone gebeurtenis is zonder dat jullie op enige wijze geestelijk zich daarop voorbereiden. Waarom? Het is het grootste aller wonderen. Jullie zijn aanwezig om het moment van het grootste geschenk van de kant van de Allerhoogste mee te beleven. Maar jullie weten het niet naar waarde in te schatten.

Ik wil dat je aandachtig de lezingen en de hele preek van de priester aanhoort. Herinner je dat in de Bijbel staat: 'Het woord van God keert niet terug alvorens het vrucht zal hebben voortgebracht'. Als je aandachtig luistert zal iets van al hetgeen je hoort in je achterblijven. Probeer tijdens die dag de woorden te overdenken die indruk op je hebben gemaakt. Vaak zijn het maar twee zinnen, een andere keer

is het de hele evangelielezing of misschien slechts één woord. In ieder geval zal wat in je blijft die dag een smaak achterlaten en je zult je over die smaak kunnen verheugen. En dan zal dit woord in jou 'vlees worden' zodat dit de manier en de wijze is om je leven te veranderen mits je eenvoudig toelaat dat het Woord van God transformerend werkt. En zeg nu aan de Heer dat je hier bent omdat je datgene wenst te horen dat Hij op deze dag in jouw hart wil leggen.

(Aan het begin van de offerande.) Bid zo: 'Heer ik offer U alles op wat ik ben, wat ik heb, wat ik kan, dat alles leg ik in uw handen. Bouw daarop, o Heer, op het geringe en het armzalige dat ik ben. Door de verdiensten van uw Zoon verander mij o hoogste God. Ik bid U voor mijn familie, voor mijn weldoeners, voor ieder medelid van ons apostolaat, voor alle personen die ons bestrijden, voor al degenen die zich voor mijn armzalig gebed hebben aanbevolen. Leer mij hoe ik mijn hart op de grond van hun weg kan leggen opdat hun levensweg niet zo hard is en onder hun voeten de tederheid van uw Liefde te bespeuren valt.' Zo baden de heiligen en zó wil ik dat ook jullie bidden.

(Niet lang daarna:) Het zijn de engelbewaarders van de personen die dit Heilig Misoffer opofferen voor vele intenties. Het zijn de engelbewaarders van diegenen die zich waarlijk bewust zijn van wat deze viering inhoudt. Het zijn de engelen van degenen die iets hebben wat ze de Heer aanbieden en opofferen… Offer op dit moment alles op, bied de Heer jullie zorgen, pijnen, dromen en illusies, jullie bedroefdheden, vreugden en smeekbeden aan. Herinner jullie dat de Heilige Mis een oneindige waarde heeft en juist daarom moeten jullie royaal zijn in het aanbieden en het opofferen van jullie smeebeden en intenties. Er zijn ook engelbewaarders van mensen die weliswaar hier zijn, maar die niets opofferen, die totaal geen interesse hebben om ieder liturgisch moment van het Heilig Misoffer mee te beleven en die geen offergaven hebben die voor het altaar van de Heer kunnen worden gebracht.

Dat zijn de engelbewaarders van hier aanwezigen die desondanks afwezig zijn. Dat betekent: het zijn degenen die uit gewoonte hierheen gekomen zijn of zich daartoe verplicht voelen, die soms uit sociale verplichting naar de Mis gaan, die zelfs niet de wens hebben om het Heilig Misoffer bij te wonen. Die engelbewaarders gaan treurig naar voren, daar ze niets hebben wat zij naar het altaar kunnen brengen met uitzondering van hun eigen gebeden.

Maak toch jullie engebewaarders niet zo bedroefd. Vraag véél, vraag eenvoudig om de bekering van de zondaren, om

de vrede in de wereld, voor jullie familieleden, voor jullie buren, voor diegenen die zich voor jullie gebeden hebben aanbevolen. Vraag, verlang, smeek véél af, maar niet alleen voor jezelf, maar ook voor de anderen, in het bijzonder voor jullie vijanden.

Bedenk dat het de Heer het meest bevalt indien jullie jezelf als zoenoffer aanbieden opdat Jezus, als Hij in het Heilig Misoffer vanuit de Hemel op Aarde neerdaalt, jullie door zijn eigen verdiensten kan omvormen en veranderen. Hoe zal men zichzelf aanbieden en opofferen? Er is de nietigheid, de armzaligheid en zondigheid van jezelf, maar als je dat alles in vereniging met de Jezus' verdiensten aanbiedt en opoffert dan is dat de hemelse Vader welgevallig.

(Toen brak het moment aan van de consecratie, waarop Catalina voor haar geestesoog achter de dienstdoende aartsbisschop een aantal personen ontwaarde:) Dat zijn alle heiligen en zaligen van de Hemel. Onder hen bevinden zich ook de zielen van jouw familieleden die zich reeds in Gods tegenwoordigheid mogen verheugen. Je bent verbaasd dat je mij een weinig achter de aartsbisschop ziet staan. Dat is zoals het hoort… Ondanks de grote liefde die mijn zoon mij toedraagt heeft Hij mij (de Maagd Maria) niet de waardigheid en macht verleend die Hij aan de priester toekende: namelijk Hem dagelijks met zijn handen in deze wereld te brengen op de wijze dat priesterhanden dit dag in dag uit laten gebeuren en tot stand brengen. Daarom heb ik zo'n hoge achting en waardering voor een priester en voor het gezamenlijke totale wonder dat God via hem verwezenlijkt, wat mij ertoe aanzet achter hem neer te knielen.

(Toen zag zij enkele vaaggrijze figuren:) Dat zijn de arme zielen uit het Vagevuur die op jullie gebeden wachten om zich te verkwikken en hun pijn te verlichten. Deze arme zielen zullen als tegenprestatie voor jullie smeken, maar zij kunnen niet voor zichzelf bidden; jullie zijn het die deze arme zielen moeten helpen om ze uit het Vagevuur te laten komen om de eeuwige aanschouwing van God te bereiken en zich in alle eeuwigheid in Hem te verheugen.

Je ziet dus ook dat ik hier de hele tijd aanwezig ben. De mensen maken bedevaarten en bezoeken mijn verschijningsplaatsen en dat is ook terecht en goed vanwege de vele genaden die daar op deze plaatsen verkrijgbaar zijn. Maar ik verzeker jullie dat op geen enkele van mijn verschijningsplaatsen en in geen enkel deel van de wereld ben ik meer aanwezig als bij de Heilige Mis aan de voet van het altaar. Waar de Heilige Mis wordt gecelebreerd zal je mij altijd kunnen aantreffen. Aan de voet van alle tabernakels

vertoef ik en blijf samen met de engelen omdat ik eenvoudigweg ook altijd bij Hem en met Hem ben.”

Nu volgt een beschrijving van het visioen van Catalina op het ogenblik van het Sanctus: “Het wonderschone gezicht van de Moeder Gods, zoals ook andere stralende gezichten, zoals ze daar knielen met gevouwen handen in afwachting van het grote Wonder dat zich wereldwijd steeds weer hernieuwt en herhaalt, is alsof men zelf al in de Hemel is. En dan te weten dat er onder ons mensen zijn die op dit moment heel ongeïnteresseerd en verstrooid zijn en met elkaar kletsen… Met veel pijn in mijn hart zeg ik dat veel mannen, meer nog dan vrouwen, eenvoudigweg blijven staan met over elkaar geslagen armen en deze gebeurtenis bijwonen als zouden zij de Heer staande een eerbetuiging willen brengen als zou het van ‘gelijke tot gelijke’ zijn.” De Heilige Maagd zegt: “Vertel iedereen dat een mens nooit meer mens is dan wanneer hij voor God zijn knie buigt!”

Catalina beschrijft haar visioen: “De celebrant sprak de transsubstantiatiewoorden uit over het brood. De aartsbisschop was van normale gestalte, maar opeens begon hij te groeien en vulde hij zich met stralend licht. Een bovennatuurlijk witgouden glans omhulde hem en straalde zeer sterk uit zijn gelaat zodat ik zijn gelaatstrekken niet goed meer kon zien. Toen hij de Hostie omhoog hief zag ik zijn handen en deze droegen op de rugzijde de wondetekenen van waaruit een groot intens licht scheen. HET WÁS JEZUS ! Het wás Hij die met zijn Lichaam het lichaam van de celebrant omgaf. En ik zag hoe Hij teder, liefdevol de handen van de aartsbisschop omvatte en omhulde. Op dat moment begon de Hostie te groeien en werd enorm groot, en daarop verscheen het wonderbaarlijke gelaat van Jezus die naar zijn volk keek.”

Instinctief wilde ik mijn hoofd buigen, maar Onze Lieve Vrouwe sprak het volgende: “Buig je hoofd niet, maar verhef je blik, aanschouw Hem, kijk Hem direct aan en ontwijk zijn blik niet en herhaal het gebed dat door de engel van Fatima werd uitgesproken: ‘Heer, ik geloof in U, ik aanbid U, ik hoop op U en ik heb U lief. Ik bid U om vergeving voor diegenen die niet in U geloven, die U niet aanbidden, die niet op U hopen en die U niet beminnen. Vergeving en barmhartigheid…’ En zeg Hem nu hoe je Hem liefhebt. Breng de Koning der koningen jouw hulde.”

De beschrijving gaat verder: “Direct daarna sprak de aartsbisschop de transsubstantiatiewoorden uit over de wijn. Tegelijkertijd met het uitspreken van zijn woorden begon het vanuit de hemel en rondom het altaar te bliksemen. De

muren en het plafond van de kerk waren verdwenen. Alles was donker behalve dat schitterende licht van het altaar.

Opeens, op zekere hoogte, zag ik de gekruisigde Jezus. Ik zag hem van het hoofd tot aan de onderkant van de borst. De dwarsbalken van het kruis werden door grote sterke handen gedragen. En vanuit het binnenste van dit schitterende licht kwam een lichtje tevoorschijn gelijkend op een kleine glanzende duif en het vloog snel door de gehele kerk om zich tenslotte op de linkerschouder van de de aartsbisschop, die zich nog steeds als Jezus toonde, want zijn lange haar, zijn lichtgevende wonden en grote lichaam kon ik onderscheiden, maar zijn gezicht niet. En daarboven bevond zich de gekruisigde Jezus.

Zijn hoofd was op de rechterzijde van de schouder naar beneden gezonken. Ik kon zijn gelaat, geschonden armen en verscheurd vlees aanschouwen. Ter rechterzijde van zijn borstkas had Hij een verwonding waar naar links bloed naar buiten gutste en afwijkend naar rechts stroomde iets wat op water geleek, daar het glinsterend helder was. Het scheen alsof het stromen van bovennatuurlijk licht waren die op de aanwezige gelovigen naar beneden stroomden en zich naar rechts en naar links bewogen. De hoeveelheid bloed die in de kelk werd uitgestort verbaasde mij. Ik vreesde dat het zou overlopen en het hele altaar zou bevlekken, maar geen enkele druppel werd gemorst."

Op dat ogenblik zei de Heilige Maagd: "**Dit is het Wonder der wonderen. Ik heb het je reeds vaak gezegd dat voor de Heer tijd noch ruimte bestaat. Op het moment van de transsubstantiatie wordt de hele aanwezige kerkgemeenschap naar de voet van de Calvarieberg verplaatst, naar precies het moment van de kruisiging van Jezus Christus.**"

Toen we het Onze Vader begonnen te bidden sprak de Heer zelf voor de eerste keer tijdens dit Misoffer en zei tegen mij: “Let goed op. Ik wil dat je met de grootste innigheid en deelname die je tot stand kunt brengen bidt. Denk op dit moment aan die persoon of personen die jou in je leven het meeste kwaad hebben berokkend, en sluit ze dicht tegen je boezem aan en zeg met heel je hart: ‘In Jezus’ Naam vergeef ik je en wens je vrede toe. In Jezus’ Naam vraag ik dat je vergeven wordt en wens je vrede toe.’ Als de persoon die vrede waardig is, dan zal de persoon dat ontvangen en zich er beter door voelen. Als die persoon niet in staat is om zich open te stellen voor die vrede zal die vrede terugkeren in je hart. Maar Ik wil niet dat je vrede ontvangt of aanbiedt als je niet in staat bent om eerst te vergeven en eerst die vrede in je hart te voelen.”

Let toch op wat jullie doen (vervolgt de Heer): “Jullie zeggen steeds weer in het Onze Vader ‘vergeef ons onze schuld zoals ook wij aan onze schuldenaren vergeven.’ Als jullie slechts in staat zijn om te vergeven maar niet te vergeten zoals men gewend is te zeggen, dan stellen jullie aan Gods vergeving voorwaarden. Jullie zeggen dan eigenlijk: ‘U vergeeft mij slechts in de mate zoals ik in staat ben te vergeven, niet meer en niet minder.’”

Catalina verzucht: “Ik kan mijn pijn niet onder woorden brengen toen ik eenmaal begreep hoezeer we de Heer kunnen kwetsen. En ook hoeveel pijn we bij onszelf kunnen aanrichten door aan zoveel wrok, slechte gevoelens en onflatteuze dingen vast te houden die uit onze eigen vooroordelen en overgevoeligheden voortkomen. Ik heb toen vergeven; ik heb van ganser hart vergeven en vroeg om vergeving voor alle mensen die ik op een of ander moment had gekwetst, om zo de vrede van de Heer te voelen”

Nu kwam het moment van de communie van alle celebrerende priesters. Daar bemerkte ik de aanwezigheid van alle priesters aan de zijde van de aartsbisschop. Toen hij de Communie ontving, zei de Heilige Maagd: “Dit is het juiste moment om voor de celebranten en de priesters die hem begeleiden te bidden. Zeg mij aldus na: ‘Heer, zegen hen, heilig hen, help hen, zuiver hen, heb hen lief, zorg voor hen en ondersteun hen met uw Liefde. Gedenk alle priesters van de wereld, bid voor alle gewijde zielen.’”

Tijdens de Communie van de kerkgangers was er een vrouw van wie Catalina wist dat zij juist voordat de Heilige Mis begon had gebiecht. Toen nu de priester het Lichaam van de Heer op haar tong legde, flitste een lichtstraal door deze vrouw, eerst door de rug en daarna naar boven toe door de schouders en het hoofd en zo werd zij met zeer wit – diep

gouden – licht doordrongen. De Heer zei: “Zo verheug Ik mijzelf in het omhelzen van een ziel die met een rein hart komt om Mij te ontvangen.”

Toen ik zover was om de Heilige Communie te ontvangen, sprak Jezus: “Het laatste avondmaal was het hoogtepunt van de grootste vertrouwlijkheid met de mijnen. In dit uur der liefde stelde Ik het sacrament in dat in de ogen van de mensen de grootste daad van dwaasheid is. Ik maakte Mijzelf toen tot een gevangene van de Liefde. Ik stelde de Eucharistie in. Ik wilde tot aan het einde der tijden bij en onder jullie blijven omdat mijn Liefde het niet kon verdragen dat jullie als wezen achterbleven, van wie ik meer hield dan van mijn leven.”

De Heer liet mij toen het gebed vernemen van een vrouw: “Heer denk eraan dat het alweer het einde van de maand is en ik geen geld heb om de huur te betalen, de lening voor onze auto, het schoolgeld voor de kinderen. U moet wat doen om mij te helpen. Alstublieft, zorg ervoor dat mijn man ophoudt met zoveel te drinken. Zijn aanhoudende dronkenschap is te veel voor mij. En ik bid ook voor mijn zoon die een jaar dreigt te verliezen als U hem niet met zijn examens helpt. En vergeet ook mijn buurvrouw niet, want die moet beslist verhuizen; ze is onuitstaanbaar geworden!”

Jezus zei met treurige stem: “Heb je naar dat gebed geluisterd? Niet één keer heeft ze gezegd dat ze van Mij houdt. Niet één keer heeft ze Mij bedankt voor het geschenk dat Ik haar gegeven heb door mijn goddelijkheid naar haar armzalige menselijkheid te brengen om haar tot Mij te verheffen. Niet één keer heeft ze gezegd: ‘Dank U, Heer.’ Het is een litanie van verzoeken geweest, en zo is het met bijna iedereen die komt om Mij te ontvangen. Ik ben gestorven voor de liefde en Ik ben opgestaan. Uit liefde wacht Ik op ieder van jullie en uit liefde blijf Ik bij jullie… Maar jullie beseffen niet dat Ik jullie liefde nodig heb. Bedenk dat Ik de Bedelaar van Liefde ben in dit sublieme uur voor de ziel.”

Toen de celebrant op het punt stond zijn zegen te geven sprak de Heilige Maagd opnieuw: “Opgepast, let op en kijk wat je doet… Je maakt een nietszeggend gebaar in plaats van een kruisteken. Bedenk dat dit de laatste zegen kan zijn die je uit de handen van een gewijde priester mag ontvangen. Je weet niet of je gaat sterven bij het verlaten van de kerk. En je weet ook niet of je nog ooit de gelegenheid krijgt dat een andere priester je zijn zegen geeft. Deze gewijde handen geven je de zegen in naam van de Heilige Drieeenheid en daarom is het meer dan rechtmatig dat je het

kruisteken respectvol en aandachtig maakt, alsof dit het laatste in je leven is.”

Jezus vroeg mij op het einde van de Heilige Mis nog enige minuten bij Hem te verblijven. Hij zei: “Ga niet haastig weg als de mis voorbij is. Blijf een moment in mijn gezelschap en geniet ervan, en laat Mij van het jouwe genieten. (…) Al die tijd dat je Mij bij je wilt hebben. Als je de hele dag graag met Mij spreekt en Mij tijdens je karweitjes enkele woorden gunt, zal Ik naar je luisteren. Ik ben altijd bij je. Jij bent het die Mij verlaat. Als de Mis ten einde is, is de dag van verplichting ten einde. Je hebt de dag van de Heer geëerbiedigd en voor jou is het nu sluitingstijd. Het komt niet in je op dat Ik je gezinsleven met je wil delen, toch niet die dag!”

Het andere waar de Heer met pijn over sprak ging over mensen die Hem uit gewoonte tegemoet komen, over mensen die hun ontzag bij een ontmoeting met Hem hebben verloren. Die routine maakt sommige mensen zo lauw. (…) Ze hebben van hun roeping een bezigheid gemaakt waaraan niets wordt toegevoegd behalve wat van hen wordt verlangd, maar de betrokkenheid ontbreekt.

Catalina becommentarieert: “Wij leken hebben een zeer belangrijke rol in onze Kerk. We hebben niet het recht te zwijgen want de Heer heeft ons uitgezonden, zoals alle gedoopten, om uit te gaan en het Goede Nieuws te verkondigen. We hebben niet het recht om al deze kennis in ons op te nemen en niet met anderen te delen, om onze broeders van honger te laten sterven terwijl we zoveel brood in onze handen hebben!”